

UCHWAŁA NR 179/XXV/2021
RADY GMINY ROŚCISZEWO
z dnia 26 marca 2021 r.

**w sprawie przyjęcia Strategii rozwiązywania problemów społecznych
dla Gminy Rościszewo na lata 2021 – 2026**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 713, z późn. zm.), art. 16b i art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1876, z późn. zm.)

Uchwala się co następuje:

§ 1.

Rada Gminy Rościszewo przyjmuje Strategię rozwiązywania problemów społecznych dla Gminy Rościszewo na lata 2021 – 2026, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Rościszewo.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Jacek Bartoszewski

Strategia rozwiązywania problemów społecznych dla Gminy Rościszewo na lata 2021 – 2026

Rościszewo, 2020 r.

Spis treści

Spis treści.....	2
1.Wstęp.....	3
1.1.Podstawy prawne.....	3
2.Metodologia opracowania Strategii.....	4
3.Uwarunkowania strategiczne i programowe.....	5
4.Diagnoza sytuacji społecznej.....	8
4.1.Demografia.....	8
4.2.Podmioty gospodarcze.....	10
4.3.Gospodarka mieszkaniowa.....	12
4.4.Służba zdrowia.....	13
4.5.Edukacja.....	13
4.6.Kultura i sport.....	15
4.7.Podmioty wsparcia społecznego.....	16
4.8.Współpraca z organizacjami pozarządowymi.....	23
5.Problemy społeczne występujące na terenie Gminy Rościszewo.....	24
5.1.Ubóstwo.....	24
5.2.Bezrobocie.....	25
5.3.Niepełnosprawność.....	28
5.4.Uzależnienia.....	29
5.5.Bezdomność.....	31
5.6.Przemoc w rodzinie.....	32
5.7. Przestępczość.....	34
5.8.Osoby starsze.....	35
6.Analiza SWOT.....	36
7.Cele strategiczne.....	38
7.1. Cele szczegółowe oraz kierunki działań.....	39
8.Prognoza zmian.....	47
9.Sposób realizacji strategii oraz jej ramy finansowe.....	48
9.1. Sposób realizacji Strategii.....	48
9.2. Ramy finansowe Strategii.....	49
10.Monitoring Strategii.....	50
11.Aktualizacja i wprowadzanie zmian w Strategii.....	61
Spis tabel.....	62
Spis wykresów.....	62

1. Wstęp

Strategia rozwiązywania problemów społecznych dla Gminy Rościszewo na lata 2021 – 2026 (dalej Strategia) jest wieloletnim dokumentem programowym, który ma znaczenie dla bezpieczeństwa społecznego mieszkańców gminy Rościszewo, a w szczególności grup zagrożonych wykluczeniem społecznym. Przyjęcie przez samorząd przedmiotowej Strategii wpływa na realizację lokalnej polityki społecznej. Strategia zorientowana jest na rozszerzenie i pogłębienie form pracy socjalnej, współpracę z różnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się pomocą społeczną w gminie oraz instytucjami działającymi w szerszym obszarze polityki społecznej między innymi takimi jak: edukacja, polityka zdrowotna, bezpieczeństwo publiczne, pomoc niepełnosprawnym, zapobieganie wykluczeniu społecznemu, polityka równego statusu kobiet i mężczyzn. Działania będą kierowane głównie do środowisk, które pozostają na marginesie życia społecznego, osób wykluczonych społecznie lub zagrożonych tym zjawiskiem. Zjawiska ubóstwa, związane z bezrobociem, problemy egzystencji osób samotnych, starszych i niepełnosprawnych, niedostatek materialny rodzin, w tym wielodzietnych, uzależnienia i przemoc w rodzinie to trudne problemy społeczne, które stoją do rozwiązania przed władzami samorządowymi oraz instytucjami pomocy społecznej na poziomie lokalnym. Od skuteczności ich rozwiązywania zależy funkcjonowanie wspólnoty samorządowej, jaką stanowi Gmina. Systemowe podejście do rozwiązywania problemów rodziny powoduje, że dysfunkcje mające w niej miejsce nie są traktowane jako izolowane zjawiska dotyczące pojedynczych osób. Stąd, pomimo wielu różnych form pomocy skierowanych bezpośrednio na jednostkę, podejmuje się także pracę z całą rodziną, gdyż zmiany w jej funkcjonowaniu stanowią szansę na to, że następne pokolenie nie stanie się świadczeniobiorcami pomocy społecznej. Strategia rozwiązywania problemów społecznych dla Gminy Rościszewo na lata 2021 – 2026 jest dokumentem wyznaczającym główne cele i kierunki działań mających na celu zapewnienie mieszkańcom gminy godnego poziomu życia i zabezpieczenia ich podstawowych potrzeb.

Koordynatorem Strategii rozwiązywania problemów społecznych dla Gminy Rościszewo na lata 2021 – 2026 jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rościszewie. Zapisy zawarte w Strategii będą realizowane w zależności od posiadanych przez Władze środków, jak i środków pozyskanych ze źródeł zewnętrznych.

1.1. Podstawy prawne

Przedmiotowa Strategia, podobnie jak inne dokumenty strategiczne, jest dokumentem uwarunkowanym prawnie. Obowiązek jej opracowania wynika wprost z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. 2020 poz. 1876, ze zm.), który w ramach zadań własnych gminy przewiduje „opracowanie i realizację gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym

uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”.

Wpływ na zapisy przedmiotowej Strategii mają także inne akty prawne:

- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz.U. 2020 poz. 1057, ze zm.),
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz.U. 2020 poz. 1409, ze zm.),
- ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (t.j. Dz.U. 2020 poz. 176, ze zm.),
- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz.U. 2020 poz. 426, ze zm.),
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. 2020 poz. 821, ze zm.),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U. 2020 poz. 218, ze zm.);
- ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. 2019 poz. 2277, ze zm.),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. 2020 poz. 2050, ze zm.).

2. Metodologia opracowania Strategii

Strategia rozwiązywania problemów społecznych dla Gminy Rościszewo na lata 2021 – 2026 przygotowana została zgodnie z ogólnymi warunkami stawianymi takim dokumentom.

Pierwsza część przedstawia charakterystykę sytuacji społecznej gminy Rościszewo (w dalszej części zwana gminą) wg stanu na dzień 31.12.2019 roku. Zawiera informacje istotne z punktu widzenia występujących na jej terenie problemów społecznych. Przeanalizowano strukturę demograficzną, sytuację na rynku pracy, stan gospodarki gminy. Opisano również dostępne dla mieszkańców usługi społeczne tj. edukacja, kultura, ochrona zdrowia i pomoc społeczna.

W drugiej części opracowania opisano problemy społeczne jakie zostały zdiagnozowane na terenie gminy Rościszewo.

Charakterystyki tej dokonano w oparciu o:

- informacje uzyskane z GOPS w Rościszewie,
- informacje przekazane przez Urząd Gminy w Rościszewie,
- dane z Komendy Powiatowej Policji w Sierpcu,

- dane GUS.

Podsumowaniem części drugiej była analiza SWOT.

Trzecia część stanowiła założenia programowe (cele strategiczne i szczegółowe oraz kierunki działań) przewidziane do realizacji z perspektywy do roku 2026.

W ostatniej – czwartej części Strategii opisano sposób wdrażania, monitoringu oraz możliwości aktualizacji przedmiotowego opracowania.

3. Uwarunkowania strategiczne i programowe

Przedmiotowa Strategia wykazuje spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi, które opracowano na szczeblu europejskim, krajowym i samorządowym. Należą do nich: Przekształcamy nasz świat:

- Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju
- Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju – Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030
- Założenia do Umowy Partnerstwa na lata 2021-2027
- Strategia Polityki Społecznej Województwa Mazowieckiego na lata 2021-2030 – w trakcie opracowania
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Sierpeckiego na lata 2013 - 2023

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju

Strategia przedstawia nowy model rozwoju, tj. rozwój odpowiedzialny, czyli taki, który budując siłę konkurencyjną z wykorzystaniem nowych czynników wzrostu, zapewnia udział i korzyści wszystkim grupom społecznym zamieszkującym różne miejsca naszego kraju.

Głównym celem wszystkich działań i przedsięwzięć przewidzianych w dokumencie jest tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym. Oczekiwanym efektem realizacji strategii będzie zwiększenie zamożności Polaków oraz zmniejszenie liczby osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym.

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju – Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności

Celem głównym dokumentu jest poprawa jakości życia Polaków. Osiągnięcie tego celu uzależniono od podjęcia działań w trzech obszarach strategicznych: konkurencyjności i innowacyjności (modernizacji), równoważenia potencjału rozwojowego regionów Polski (dyfuzji) oraz efektywności i sprawności państwa.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych dla Gminy Rościszewo na lata 2021 – 2026

W każdym z tych obszarów strategicznych zostały określone strategiczne cele rozwojowe, które uzupełniono sprecyzowanymi kierunkami interwencji.

Do celów rozwojowych zaliczono następujące cele:

1. Wspieranie prorozwojowej alokacji zasobów w gospodarce, stworzenie warunków dla wzrostu oszczędności oraz podaży pracy i innowacji
2. Zmniejszenie długu publicznego i kontrola deficytu w cyklu koniunkturalnym
3. Poprawa dostępności i jakości edukacji na wszystkich etapach oraz podniesienie konkurencyjności nauki
4. Wzrost wydajności i konkurencyjności gospodarki
5. Stworzenie Polski Cyfrowej
6. Rozwój kapitału ludzkiego poprzez wzrost zatrudnienia i stworzenie „workfare state”
7. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska
8. Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych
9. Zwiększenie dostępności terytorialnej Polski poprzez utworzenie zrównoważonego, spójnego i przyjaznego użytkownikom systemu transportowego
10. Stworzenie sprawnego państwa jako modelu działania administracji publicznej
11. Wzrost społecznego kapitału rozwoju.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030

Strategia wspiera konkurencyjność regionów i zakłada kontynuację działań zmierzających do podniesienia jakości kapitału ludzkiego i społecznego oraz rozwoju przedsiębiorczości i innowacyjności. Istotny nacisk położono w niej również na rozwijanie kompetencji administracji publicznej w zakresie prowadzenia skutecznej polityki rozwoju, w szczególności na terenach o niskim potencjale rozwojowym, a zwłaszcza wspierania powiązań pomiędzy lokalnym i regionalnym sektorem publicznym a światem biznesu i nauki. W tym kontekście zakładając zwiększenie roli i odpowiedzialności samorządów lokalnych jako podmiotów decydujących o polityce rozwoju w skali lokalnej, stworzono w dokumencie warunki do większego angażowania się samorządów gminnych i powiatowych w realizację wspólnych projektów i we współpracę ponad granicami administracyjnymi.

Założenia do Umowy Partnerstwa na lata 2021-2027

Dokument zawiera m.in. wyzwania i cele rozwojowe kraju, w tym diagnozę sytuacji społeczno-gospodarczej Polski, cele rozwojowe kraju w perspektywie do roku 2030, opis podejścia terytorialnego oraz matrycę potrzeb na lata 2021-2027 oraz uzasadnienie wyboru realizacji 5 celów Polityki Spójności na lata 2021-2027:

1. Bardziej inteligentna Europa
2. Bardziej przyjazna dla środowiska niskomisyjna Europa

3. Lepiej połączona Europa
4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym
5. Europa bliżej obywateli)

Dokument obejmuje również opis warunków podstawowych, których spełnienie determinuje możliwość uruchomienia środków w poszczególnych celach polityki w kolejnej perspektywie, opis mechanizmów koordynacji i komplementarności polityki spójności z innymi politykami Unii Europejskiej.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Sierpeckiego na lata 2013 - 2023

W dokumencie przedstawiono 5 celów strategicznych oraz przypisano im odpowiednie cele operacyjne, przedstawione poniżej.

Cel strategiczny 1 – Zintegrowany system wsparcia rodziny

Cel operacyjny 1: Stworzenie systemu promowania prawidłowego funkcjonowania rodziny

Cel operacyjny 2: Rozwijanie systemu wsparcia dla rodzin mających trudności w wypełnianiu swoich funkcji

Cel operacyjny 3: Wspieranie działań na rzecz poprawy ekonomiczno - bytowej rodziny

Cel operacyjny 4: Wspieranie działań na rzecz poprawy warunków rozwoju społecznego dla osób starszych i rozwój integracji międzypokoleniowej

Cel strategiczny 2 – Ograniczanie skutków bezrobocia

Cel operacyjny 1: Przeciwdziałanie zjawisku dziedzicznego bezrobocia w rodzinach

Cel operacyjny 2: Tworzenie systemu wsparcia dla osób bezrobotnych w celu ich aktywizowania

Cel strategiczny 3 – Aktywizacja i integracja grup zagrożonych wykluczeniem społecznym

Cel operacyjny 1: Współpraca w tworzeniu spójnego systemu wsparcia dla wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo - wychowawcze i rodziny zastępcze.

Cel operacyjny 2: Wspieranie rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi

Cel operacyjny 3: Zapewnienie zwiększonego dostępu osób niepełnosprawnych do opieki medycznej i rehabilitacji.

Cel operacyjny 4: Integracja osób niepełnosprawnych ze środowiskiem

Cel operacyjny 5: Rozwijanie form rehabilitacji zawodowej

Cel operacyjny 6: Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

Cel operacyjny 7: Promowanie właściwych postaw społecznych, ważnych dla przeciwdziałania zjawiska przestępczości i ograniczenia zachowań ryzykownych wśród dzieci i młodzieży

Cel strategiczny 5 – Partnerstwo na rzecz aktywności społecznej

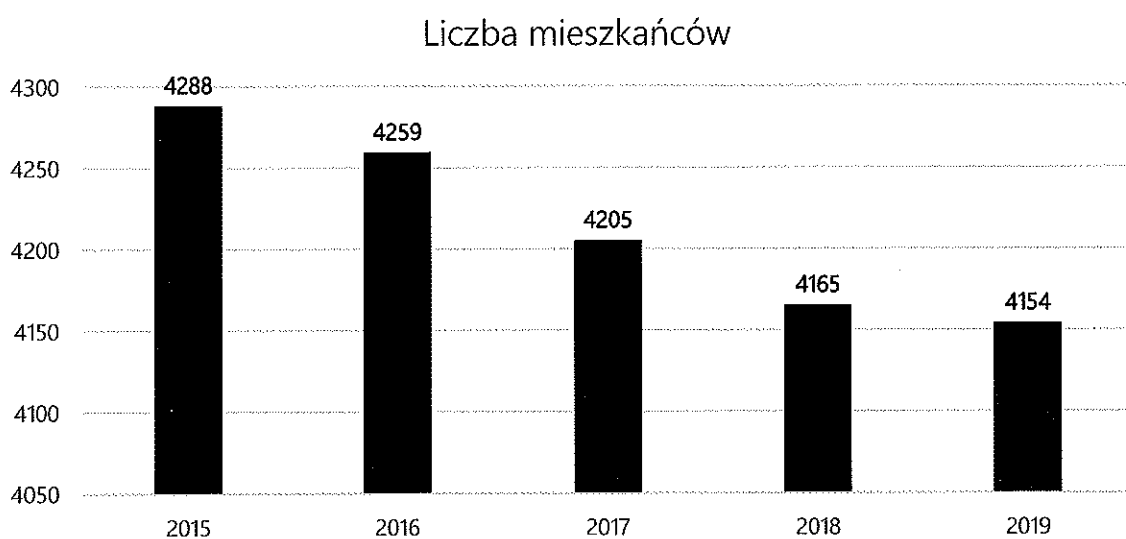
Cel operacyjny 1: Profesjonalizacja służb społecznych jako czynnik integracji społecznej

Cel operacyjny 2: Wspieranie tworzenia społeczeństwa obywatelskiego

4. Diagnoza sytuacji społecznej

4.1. Demografia

Liczba mieszkańców gminy Rościszewo z roku na rok spada. W 2019 roku teren gminy zamieszkiwało 4154 osób. Tendencja spadkowa na terenie gminy utrzymuje się od kilkunastu lat.

Wykres 1. Liczba mieszkańców gminy Rościszewo w latach 2015-2019.

Źródło: Urząd Gminy Rościszewo.

Poniższa tabela wskazuje liczbę mieszkańców w poszczególnych miejscowościach na terenie gminy. Największą liczbę mieszkańców zamieszkuje w miejscowości Rościszewo oraz miejscowość Lipniki – łącznie prawie 28% wszystkich mieszkańców gminy.

Tabela 1. Liczba mieszkańców gminy Rościszewo w podziale na miejscowości w 2019 roku.

Miejscowość	Liczba mieszkańców	% udział
Babiec Piaseczny	164	3,95
Babiec Rżały	42	1,01
Babiec-Więczanki	127	3,06
Borowo	137	3,30
Bryski	59	1,42
Komorowo	76	1,83
Kownatka	88	2,12
Kuski	124	2,98
Lipniki	308	7,41
Łukomie	227	5,46
Łukomie-Kolonia	80	1,93

Strategia rozwiązywania problemów społecznych dla Gminy Rościszewo na lata 2021 – 2026

Nowe Rościszewo	31	0,75
Nowy Zamość	63	1,52
Ostrów	49	1,18
Pianki	58	1,40
Polik	307	7,39
Puszczza	105	2,53
Rościszewo	831	20,00
Rumunki-Chwały	76	1,83
Rzeszotary -Gortaty	100	2,41
Rzeszotary-Chwały	149	3,59
Rzeszotary-Pszczele	31	0,75
Rzeszotary-Stara Wieś	70	1,68
Rzeszotary-Zawady	91	2,19
Stopin	117	2,82
Śniedzanowo	109	2,62
Topiąca	67	1,61
Września	229	5,51
Zamość	240	5,78

Źródło: Urząd Gminy Rościszewo.

Na terenie gminy Rościszewo w ostatnich latach odnotowuje się dodatnie saldo migracji, zgodnie z poniższą tabelą. W roku 2019 saldo migracji odnotowano na poziomie 48.

Tabela 2. Saldo migracji na terenie gminy Rościszewo w latach 2015-2019.

	2015	2016	2017	2018	2019
Zameldowania ogółem	90	54	54	56	56
Wymeldowania ogółem	10	1	6	4	8
Saldo migracji	80	53	48	52	48

Źródło: Urząd Gminy Rościszewo.

W ramach oceny sytuacji demograficznej na terenie gminy Rościszewo przeanalizowano wartości wskaźnika przyrostu naturalnego, które z wyjątkiem roku 2019 osiągały ujemne wartości.

Tabela 3. Wskaźnik przyrostu naturalnego na terenie gminy Rościszewo w latach 2015-2019.

	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba urodzeń	41	38	49	35	52
Liczba zgonów	55	49	59	49	41
Wskaźnik przyrostu naturalnego	-14	-11	-10	-14	11

Źródło: Urząd Gminy Rościszewo.

Struktura wiekowa mieszkańców gminy Rościszewo została przedstawiona z podziałem na 3 grupy:

- grupa w wieku przedprodukcyjnym,

- grupa w wieku produkcyjnym,
- grupa w wieku poprodukcyjnym.

Tabela 4. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem na terenie gminy Rościszewo.

Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem	Jedn. miary	2015	2016	2017	2018	2019
w wieku przedprodukcyjnym	osoba	19,3	19,2	19,1	18,6	18,6
w wieku produkcyjnym	osoba	62,9	63,0	62,7	63,0	62,9
w wieku poprodukcyjnym	osoba	17,8	17,8	18,3	18,4	18,5

Źródło: Bank Danych Lokalnych.

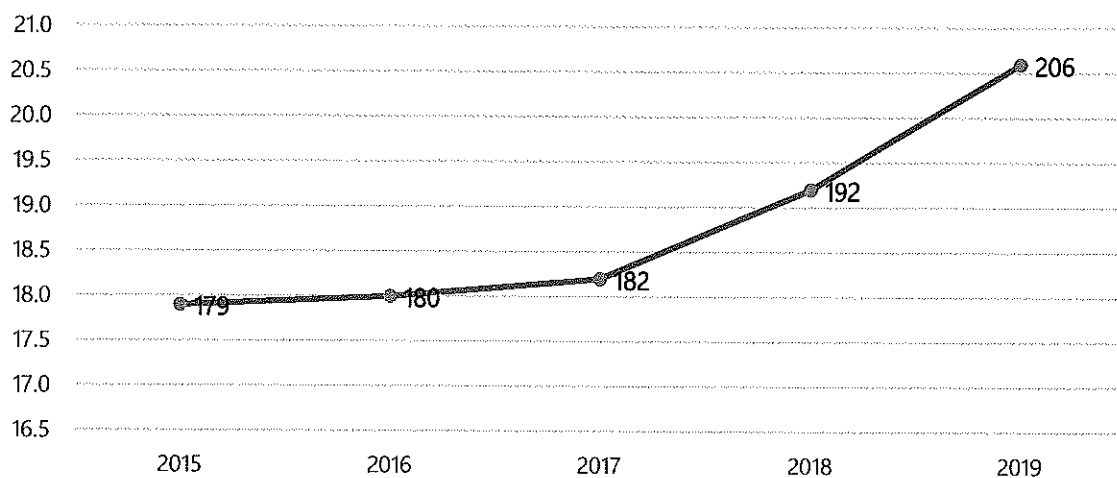
Zgodnie z powyższą tabelą:

- liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym w analizowanych latach systematycznie malała. Przy założeniu, że tendencja ta się nie zmieni w kolejnych latach, liczba ludności gminy Rościszewo będzie malała,
- liczba ludności w wieku produkcyjnym utrzymywała się na podobnym poziomie,
- liczba ludności w wieku poprodukcyjnym systematycznie wzrastała, co jest zgodne z krajowymi trendami demograficznymi.

4.2. Podmioty gospodarcze

Na terenie gminy Rościszewo liczba podmiotów gospodarczych stanowi niewielką wartość. Dominującą gałęzią gospodarki na terenie gminy Rościszewo jest rolnictwo. Jest to związane z przeważającym udziałem użytków rolnych w stosunku do powierzchni gminy. Liczba podmiotów gospodarczych funkcjonujących na obszarze gminy ulega niewielkiemu wzrostowi na przestrzeni ostatnich lat.

Liczba podmiotów gospodarczych

Wykres 2. Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na terenie gminy Rościszewo w latach 2015 – 2019.
Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/podgrup/temat>, dostęp: wrzesień 2020 r.

Podmioty wg PKD przedstawiono w poniższej tabeli. Przeważają podmioty gospodarcze z sekcji F i G – 42,2 % wszystkich przedsiębiorstw.

Tabela 5. Podmioty wg PKD 2007 i rodzajów działalności na terenie gminy Rościszewo (stan na 31.12.2019 r.).

Podmioty wg PKD 2007 i rodzajów działalności	
OGÓŁEM	206
A. Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	23
B. Górnictwo i wydobywanie	1
C. Przetwórstwo przemysłowe	24
D. Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	0
E. Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	0
F. Budownictwo	46
G. Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	41
H. Transport i gospodarka magazynowa	6
I. Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	3
J. Informacja i komunikacja	2
K. Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	2
L. Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	3
M. Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	8

N. Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	8
O. Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	10
P. Edukacja	3
Q. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	9
R. Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	5
S. Pozostała działalność usługowa w tym sekcja i	12
T. Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/podgrup/temat>, dostęp: wrzesień 2020 r.

Turystyka

Gmina położona jest z dala od ważniejszych szlaków komunikacyjnych. Jediną ważniejszą trasą jest droga wojewódzka nr 541 łącząca Lubawę z Dobrzyniem nad Wisłą przez Biezuń i Sierpc.

Dla celów rekreacji, sportu i wypoczynku przeznaczony jest kompleks leśny znajdujący się w dorzeczu rzeki Skrwy. Tereny te odznaczają się dobrze zachowanymi warunkami naturalnymi. Zlokalizowanych jest tutaj około 25 domków letniskowych o zróżnicowanym standardzie. Skrwa jest traktem wodnym uczęszczanym przez kajakarzy.

4.3. Gospodarka mieszkaniowa

Corocznie na terenie gminy Rościszewo obserwuje się niewielki wzrost liczby mieszkań. W roku 2019 na terenie gminy zlokalizowanych było 1 119 mieszkań o łącznej powierzchni 100 960 m².

Tabela 6. Charakterystyka zasobu mieszkaniowego na terenie gminy Rościszewo w latach 2015 – 2019.

Zasoby mieszkaniowe	Jedn. miary	2015	2016	2017	2018	2019
Mieszkania	-	1 092	1 096	1 106	1 113	1 119
Izby	-	4 924	4 946	4 993	5 021	5 052
Powierzchnia użytkowa mieszkań	m ²	97 086	97 739	98 990	99 918	100 960

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/podgrup/temat>, dostęp: wrzesień 2020 r.

Stopień wyposażenia budynków w instalacje techniczno-sanitarne jest dobry. Większość mieszkań posiada dostęp do podstawowych instalacji, tj. wodociągu, łazienki oraz centralnego ogrzewania.

Tabela 7. Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne [%] w latach 2015-2019 na terenie gminy Rościszewo.

Zasoby mieszkaniowe	Jedn. miary	2015	2016	2017	2018	2019
wodociąg		86,4	86,5	86,6	86,7	86,8
łazienka		75,2	75,3	75,5	75,7	75,8
centralne ogrzewanie		63,0	63,1	63,5	63,7	63,9

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/podgrup/temat>, dostęp: wrzesień 2020 r.

Zgodnie z danymi GUS na 1 119 mieszkań w 2019 roku:

- 63,9% mieszkań posiadało centralne ogrzewanie,
- 75,8% mieszkań było wyposażonych w łazienkę,
- 86,8% mieszkań posiadało dostęp do wodociągu.

4.4. Służba zdrowia

Podstawowe potrzeby większości mieszkańców Gminy Rościszewo w zakresie opieki zdrowotnej zaspokaja Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Rościszewie, w ramach którego oferowane są porady lekarskie w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej, opieki położniczo - ginekologicznej i pediatrycznej. Na terenie Gminy funkcjonuje również punkt apteczny zlokalizowany w Rościszewie. Możliwość skorzystania przez mieszkańców Gminy ze specjalistycznych usług medycznych oraz usług leczenia zamkniętego zapewnia Szpital Powiatowy w Sierpcu oraz specjalistyczne przychodnie. W związku z powyższym można zaobserwować na terenie Gminy problem związany z ograniczonym dostępem do specjalistycznej opieki zdrowotnej.

4.5. Edukacja

Stan infrastruktury oświatowej w Gminie jest oceniany jako dobry i ulega stałej poprawie. Szkoły na terenie Gminy Rościszewo pełnią funkcję integracyjną dla dzieci i młodzieży, gdyż oferują swoim uczniom dodatkowe zajęcia edukacyjne, uczestnictwo w kołach zainteresowań (koło językowe, informatyczne, piłki nożnej i siatkowej) i przynależność do klubów sportowych. Uczniowie biorą udział w konkursach wiedzy. Wszystkie szkoły posiadają dobre warunki kształcenia, o czym świadczą pracownie komputerowe, odpowiednie zaplecze do zajęć sportowych. Wszystko to zostało osiągnięte dzięki aktywnej polityce inwestycyjnej Gminy skoncentrowanej na zapewnieniu wysokiej jakości bazy edukacyjnej.

W roku szkolnym 2018/2019 gmina Rościszewo była organem prowadzącym dwie szkoły podstawowe z oddziałami przedszkolnymi.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych dla Gminy Rościszewo na lata 2021 – 2026

Liczba oddziałów i uczniów uczęszczających do szkół podstawowych na terenie gminy przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 8. Charakterystyka szkół podstawowych na terenie gminy Rościszewo.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba oddziałów	Liczba uczniów
1	Szkoła Podstawowa w Rościszewie	12	210
	Oddziały gimnazjalne	1	27
2	Szkoła Podstawowa w Łukomiu	7	74

Źródło: Urząd Gminy Rościszewo.

W Szkole Podstawowej w Rościszewie 6 uczniów miało orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego. Uczniowie ci mieli przyznane dodatkowe zajęcia rewalidacyjne, ale na tych uczniów gmina otrzymuje zwiększoną subwencję oświatową. Jedno dziecko objęte było indywidualnym nauczaniem, które odbywa się w domu i jedno dziecko miało zindywidualizowaną ścieżkę nauczania. Ta forma pomocy przewidziana jest dla ucznia, który uczęszcza do szkoły, ale ze względu na stan zdrowia nie może realizować wszystkich zajęć wspólnie z oddziałem i część zajęć realizuje indywidualnie.

Liczba oddziałów i uczniów uczęszczających do przedszkoli na terenie gminy przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 9. Charakterystyka przedszkoli na terenie gminy Rościszewo.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba oddziałów	Liczba uczniów
1	Oddział przedszkolny przy Szkole Podstawowej w Rościszewie	2	50
2	Oddział przedszkolny przy Szkole Podstawowej w Łukomiu	1	10
3	Zespół Wychowania przedszkolnego w Rościszewie	1	25
4	Punkt Przedszkolny w Łukomiu	1	19

Źródło: Urząd Gminy Rościszewo.

Wychowanie przedszkolne obejmuje dzieci w wieku 2,5–6 lat. Gmina Rościszewo zapewniła wszystkim chętnym dzieciom miejsca w przedszkolach. Na każde dziecko korzystające z wychowania przedszkolnego gmina otrzymuje dotację od Wojewody, która pokrywa część kosztów.

Stosunek wszystkich osób uczących się na danym poziomie kształcenia do całej populacji osób będących w wieku nominalnie przypisanym temu poziomowi kształcenia, czyli tak zwany współczynnik skolaryzacji brutto w okresie 2015 - 2019 przedstawia tabela poniżej.

Tabela 10. Współczynnik skolaryzacji brutto dla szkolnictwa podstawowego i gimnazjalnego w latach 2015 -2019 na terenie gminy Rościszewo.

Wyszczególnienie	Jedn. miary	2015	2016	2017	2018	2019
szkoły podstawowe	%	83,28	86,33	85,62	83,53	84,41
gimnazjum	%	84,91	84,51	83,53	77,14	-

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/podgrup/temat>, dostęp: wrzesień 2020 r.

W latach 2015-2019 współczynnik skolaryzacji dla szkolnictwa podstawowego na terenie Gminy Rościszewo wykazał wartość mniejszą niż 100. Oznacza to, że mieszkańcy Gminy Rościszewo uczęszczają też do innych szkół podstawowych niż do tych, które znajdują się na terenie ich Gminy.

Współczynnik skolaryzacji dla gimnazjum w analizowanych latach również nie przekroczył wartości 100, może być to spowodowane wyborem alternatywnej szkoły spoza terenu Gminy. W roku 2019 w związku z likwidacją gimnazjum współczynnik nie był analizowany.

4.6. Kultura i sport

Na terenie gminy Rościszewo mieszkańcy mają możliwość angażowania się w życie kulturalne Gminy poprzez aktywną działalność następujących stowarzyszeń:

- Koło Gospodyń Wiejskich Zamość
- OSP w następujących miejscowościach: Rościszewo; Chwały, Lipniki, Polik, Września, Łukomie, Kuski, Stara Wieś
- Ludowy Klub Sportowy Skrwa Łukomie
- Orkiestra Dęta w Łukomie.

Ponadto corocznie na terenie Gminy organizowane są imprezy kulturalne takie jak:

- Zawody strażackie
- Dożynki Gminne

W Gminie Rościszewo w 2019 roku funkcjonowały dwie biblioteki: Gminna Biblioteka Publiczna w Rościszewie i Filia w Łukomiu. Biblioteka główna jest dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych. Biblioteka corocznie organizuje następujące zajęcia cykliczne:

- lekcje biblioteczne
- lekcje tematyczne
- nauka gry w szachy
- zajęcia komputerowe

- akcja „Cała Polska czyta Dzieciom”
- bezpieczny przedszkolak
- biblioteka przyjazna dla zuchów i harcerzy

W ostatnich latach nastąpił wzrost liczby obiektów sportowych i rekreacyjnych na terenie gminy. Obecnie należą do nich:

- place zabaw przy szkołach; place zabaw w miejscowościach: Rościszewo, Łukomie, Rzeszotary-Zawady, Rzeszotary-Chwały, Rzeszotary-Pszczele,
- siłownie zewnętrzne: w parku przy Urzędzie Gminy w Rościszewie oraz mniejsze w Sołectwach: Stopin, Rzeszotary-Zawady, Rzeszotary-Pszczele,
- Sale gimnastyczne przy szkołach oraz boiska wielofunkcyjne; bieżnie, skocznie w dal.

4.7. Podmioty wsparcia społecznego

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Placówką realizującą zadania pomocy społecznej na terenie Gminy Rościszewo jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, który jest jednostką organizacyjną Gminy. Siedziba GOPS znajduje się przy ulicy Armii Krajowej 13. Obecnie w GOPS zatrudnionych jest 12 pracowników na następujących stanowiskach:

- kierownik,
- specjalista pracy socjalnej,
- pracownik socjalny,
- inspektor ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego,
- główny księgowy,
- asystent rodziny,
- opiekunki środowiskowe,
- robotnik gospodarczy.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej Ośrodek realizuje następujące zadania:

1. Zadania własne Gminy o charakterze obowiązkowym:

- a) Opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, którym celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka,
- b) Sporządzanie oceny w zakresie pomocy społecznej,
- c) Udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym,
- d) Przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych,

Strategia rozwiązywania problemów społecznych dla Gminy Rościszewo na lata 2021 – 2026

- e) Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych,
- f) Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego,
- g) Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia,
- h) Przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego,
- i) Opłacanie składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za osobę, która rezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem,
- j) Praca socjalna,
- k) Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- l) Prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych,
- m) Dożywianie dzieci,
- n) Sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym,
- o) Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu,
- p) Pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- q) Sporządzanie sprawozdawczości,
- r) Utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej,
- s) Przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych,
- t) Opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określone w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych.

2. Zadania własne Gminy:

- a) Przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych,
- b) Przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze,
- c) Prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu lokalnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki,
- d) Podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych,
- e) Współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach.

3. Zadania zlecone z zakresu administracji rządowej:

- a) Organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- b) Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną,
- c) Prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- d) Realizacja rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia,
- e) Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielenia schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom,
- f) Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielenia schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Świadczenia z pomocy społecznej obejmują:

1. Świadczenia pieniężne:

- a) zasiłek stały,
- b) zasiłek okresowy,
- c) zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy,
- d) zasiłek i pożyczka na ekonomiczne usamodzielnienie,
- e) pomoc na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki,
- f) świadczenie pieniężne na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego dla cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą,
- g) wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd,

2. Świadczenia niepieniężne:

- a) praca socjalna,
- b) bilet kredytowy,
- c) opłacanie składek na ubezpieczenie społeczne,
- d) składki na ubezpieczenia zdrowotne,
- e) pomoc rzeczowa,
- f) sprawianie pogrzebu,
- g) poradnictwo specjalistyczne,
- h) interwencja kryzysowa,
- i) schronienie,
- j) posiłek,

Strategia rozwiązywania problemów społecznych dla Gminy Rościszewo na lata 2021 – 2026

- k) niezbędne ubranie,
- l) usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, w ośrodkach wsparcia oraz w rodzinnych domach pomocy,
- m) specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania oraz w ośrodkach wsparcia,
- n) mieszkania chronione,
- o) pobyt i usługi w domu pomocy społecznej,
- p) pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym, pomoc w uzyskaniu zatrudnienia, pomoc na zagospodarowanie - w formie rzeczowej dla osób usamodzielnianych.

W tabeli poniżej przedstawiono dane dotyczące rodzaju i skali pomocy społecznej w gminie Rościszewo udzielonej przez GOPS. Najliczniejszą grupę beneficjentów pomocy społecznej oferowanej przez GOPS w Rościszewie w 2019 roku stanowiły osoby dotknięte ubóstwem – 74 rodziny, które łącznie liczyły 239 osób. Drugim istotnym powodem wsparcia udzielanego przez GOPS w Rościszewie jest bezrobocie – 68 rodzin (208 osób), zaś trzecim – długotrwała lub ciężka choroba – 39 rodzin liczących łącznie 77 osób. Osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej mogą ubiegać się i otrzymywać zarówno świadczenia pieniężne jak i niepieniężne.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych dla Gminy Rościszewo na lata 2021 – 2026

Tabela 11. Liczba beneficjentów pomocy społecznej oferowanej przez GOPS w Rościszewie w latach 2015-2019.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin					Liczba osób w tych rodzinach				
	2015	2016	2017	2018	2019	2015	2016	2017	2018	2019
Ubóstwo	98	84	79	64	74	355	260	230	195	239
Sieroctwo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bezdomność	0	0	1	1	0	0	0	1	1	0
Potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bezrobocie	105	96	77	75	68	362	320	244	244	208
Niepełnosprawność	35	31	29	27	21	42	54	36	34	23
Długotrwała lub ciężka choroba	26	33	18	33	39	90	62	45	70	77
Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, w tym:	14	10	15	19	32	59	51	62	79	171
- rodziny niepełne	7	5	10	10	9	23	21	33	31	26

Strategia rozwiązywania problemów społecznych dla Gminy Rościszewo na lata 2021 – 2026

- rodziny wielodzietne	6	5	5	8	23	36	33	29	47	145
Alkoholizm	8	12	1	0	1	20	34	1	0	1
Narkomania	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	2	2	0	0	1	4	2	0	0	1
Przemoc w rodzinie	3	3	3	0	0	12	14	15	0	0
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawczego	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zdarzenie losowe i sytuacja kryzysowa	3	7	0	0	1	11	26	0	0	3
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	3	0	0	0	0	11	0	0	0	0

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rościszewie.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych dla Gminy Rościszewo na lata 2021 – 2026

W ostatnich latach zauważono spadek przyznanych zasiłków stałych oraz zasiłków okresowych, zgodnie z poniższą tabelą. W stosunku do roku 2015 liczba przyznanych świadczeń w 2019 roku spadła o 37%.

Tabela 12. Liczba przyznanych zasiłków stałych i okresowych na terenie gminy Rościszewo w latach 2015-2019.

Rodzaj przyznanych świadczeń	2015	2016	2017	2018	2019
Zasiłki stałe	35	33	29	27	22
Zasiłki okresowe	76	64	50	40	44

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rościszewie.

Wykaz rodzajów przyznanych świadczeń społecznych w latach 2015-2019 przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 13. Rodzaj przyznanych świadczeń na terenie gminy Rościszewo w latach 2015-2019.

Rok	Zasiłek pielęgnacyjny	Zasiłek dla opiekunów	Świadczenie pielęgnacyjne	Specjalny zasiłek opiekuńczy	Świadczenie wychowawcze 500+	Zasiłki rodzinne
2015	69	0	11	6	0	563
2016	81	14	15	11	365	542
2017	80	11	16	13	347	537
2018	69	10	25	12	314	541
2019	60	7	26	5	414	448

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rościszewie.

POZOSTAŁE PODMIOTY

Dla Gminy Rościszewo funkcjonują następujące ośrodki wsparcia dla osób i rodzin w trudnej sytuacji życiowej:

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – podejmuje działania, które mają na celu orzec o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązkowego leczenia w zakładzie leczenia odwykowego. Komisja prowadzi rozmowy ostrzegawcze. W celu poznania sytuacji rodzinnej uzależnionego pracownik socjalny przeprowadza wywiady środowiskowe. Komisja zarządza badania diagnostyczne osoby uzależnionej oraz kieruje wnioski do sądu o zastosowanie obowiązku leczenia zamkniętego w zakładach odwykowych. Członkowie Komisji powiadamiają rodziny o możliwości pozyskania pomocy jak również informują organy o popełnieniu przestępstwa.
- Zespół Interdyscyplinarny - to grupa specjalistów różnych dziedzin, zajmująca się rozwiązaniem konkretnego problemu związanego z przemocą w rodzinie przy wykorzystaniu zasobów będących

w dyspozycji każdego z członków takiego Zespołu. Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego, zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, jest koordynowanie i integrowanie działań podmiotów uczestniczących na obszarze danej gminy w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Celem głównym zespołu interdyscyplinarnego jest efektywna współpraca instytucji i organizacji na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy w rodzinie, poprzez:

- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Zespół Interdyscyplinarny może tworzyć grupy robocze w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach.

4.8. Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Zgodnie z §3 pkt. 3. Regulaminu Organizacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rościszewie (Załącznik nr1 do Zarządzenia Kierownika GOPS Nr 4/2014 z dnia 2 czerwca 2014 r. a następnie zmieniony zarządzeniem nr 5/2016 z dnia 1 kwietnia 2016 r. w sprawie wprowadzenia zmian do Regulaminu Organizacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rościszewie.) „w celu realizacji zadań pomocy społecznej, Ośrodek współpracuje na zasadzie partnerstwa z samorządami lokalnymi, organizacjami społecznymi i pozarządowymi, placówkami służby zdrowia, kościołem, Sądem Rejonowym w Sierpcu, z Oświatą, Policją oraz innymi zakładami pracy oraz osobami fizycznymi i prawnymi realizującymi zadania z zakresu pomocy społecznej”.

Gmina Rościszewo dąży do efektywnego wykorzystania społecznej aktywności w zaspokajaniu zbiorowych potrzeb mieszkańców Gminy, na co składa się realizacja celów szczegółowych:

- rozwój partnerskiej współpracy pomiędzy samorządem, a sektorem organizacji pozarządowych,
- poprawą jakości życia mieszkańców poprzez pełniejsze zaspokajanie potrzeb społecznych,
- włączenie zainteresowanych organizacji pozarządowych i innych podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego do realizacji programów służących rozwojowi Gminy,
- wzrost zaangażowania mieszkańców w rozwój Gminy.

Wszelkie działania temu służące powinny być podejmowane w ramach spójnego systemu, którym koordynuje jedna instytucja – jednostka administracji samorządowej, a jej równorzędnymi partnerami są organizacje pozarządowe, stowarzyszenia, fundacje.

5. Problemy społeczne występujące na terenie Gminy Rościszewo

5.1. Ubóstwo

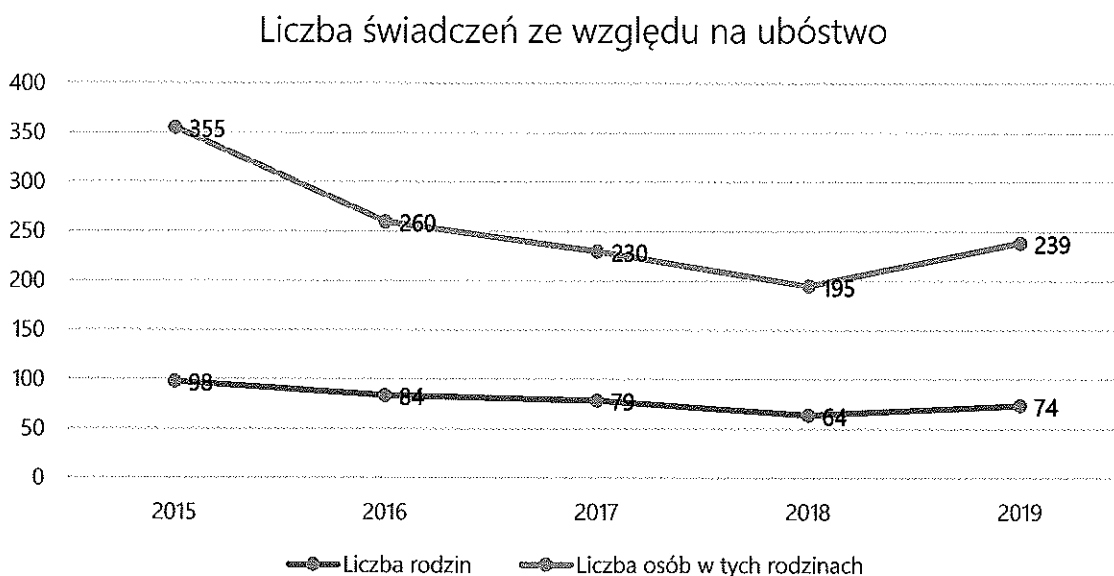
Ubóstwo definiuje się na podstawie tzw. kryterium dochodowego. Ośrodek Pomocy Społecznej jest zobowiązany do pomocy osobom i rodzinom, których miesięczny dochód nie przekracza kwoty określonej w ustawie o pomocy społecznej na podstawie kryterium dochodowego. Wśród powodów ubóstwa wyróżniamy między innymi bezrobocie, uzależnienia i niechęć do podejmowania stałej pracy.

Ośrodek Pomocy Społecznej zobowiązany jest udzielić wsparcia osobom żyjącym na poziomie minimum socjalnego.

Na przestrzeni lat 2015-2019 liczba rodzin objętych pomocą społeczną na terenie Gminy Rościszewo, które spełniły kryterium do uzyskania pomocy z powodu ubóstwa systematycznie spadała (za wyjątkiem roku 2019, gdzie odnotowano wzrost).

Liczba rodzin ubogich na terenie Gminy korzystających z pomocy GOPS zmniejszyła się w 2015 roku w porównaniu z rokiem 2010 o 24 rodziny (24,5%).

Zgodnie z danymi GOPS w Gminie Rościszewo, ubóstwo tworzy największą pod względem liczebności grupę beneficjentów pomocy społecznej.

Wykres 3. Liczba świadczeń przyznanych ze względu na ubóstwo na terenie gminy Rościszewo w latach 2015-2019.
Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rościszewie.

5.2. Bezrobocie

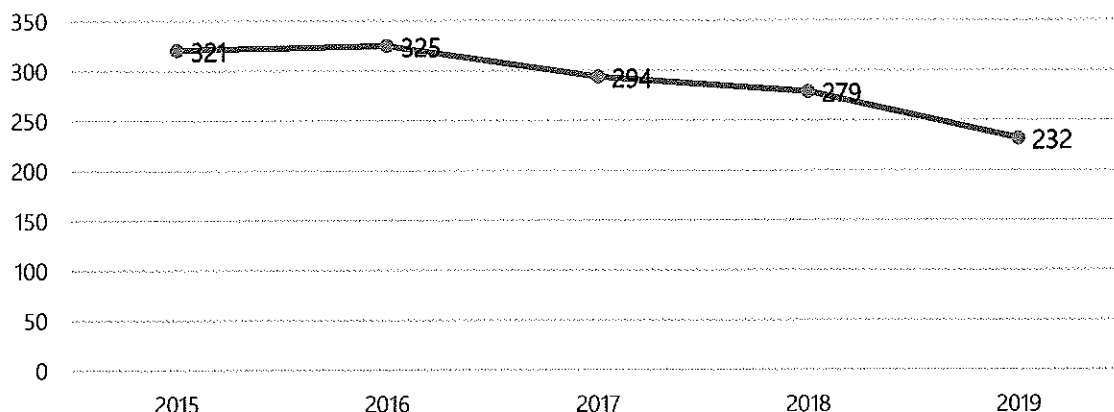
Część mieszkańców gminy znajduje zatrudnienie w pobliskich miastach, m.in. w Sierpcu bądź w bardziej oddalonej Warszawie. Natomiast pozostała część mieszkańców gminy Rościszewo trudni się rolnictwem, prowadząc własne gospodarstwa rolne.

Brak pracy lub jej utrata jest przyczyną wielu bardzo niepokojących zjawisk społecznych (tj. patologia, przestępczość czy uzależnienia od alkoholu), a także czynnikiem skutecznie ograniczającym popyt wewnętrzny. Długotrwałe występowanie tych efektów bezrobocia w konsekwencji wpłynie bezpośrednio na wzrost wydatków gminy na pomoc społeczną w zakresie likwidacji lub minimalizacji tych zjawisk, jak również na pogorszenie wizerunku i atrakcyjności osiedleńczej i inwestycyjnej gminy.

Informacje na temat osób bezrobotnych na terenie gminy Rościszewo zostały pozyskane z Powiatowego Urzędu Pracy w Sierpcu.

Z roku na rok liczba osób bezrobotnych na terenie gminy spada, zgodnie z poniższą tabelą. Na przestrzeni lat 2015-2019 liczba osób bezrobotnych zmniejszyła się o 27,7%.

Liczba bezrobotnych

Wykres 4. Liczba bezrobotnych na terenie gminy Rościszewo w latach 2015-2019.

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Sierpcu.

Na terenie gminy Rościszewo licznějšíą grupę bezrobotnych stanowią kobiety. W roku 2019 liczba bezrobotnych kobiet wynosiła 58,6%. Większe bezrobocie wśród kobiet wynika z tradycyjnego modelu rodziny, gdzie mężczyzna utrzymuje rodzinę, a kobiety wychowują dzieci i zajmują się domem. W grupie bezrobotnych są również kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka, w tym kobiety samotnie wychowujące dzieci.

Tabela 14. Liczba osób bezrobotnych w latach 2015-2019 na terenie gminy Rościszewo w podziale na płeć.

Płeć	2015	2016	2017	2018	2019
Kobiety	166	169	168	163	136
Mężczyźni	155	156	126	116	96

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Sierpcu.

Najlicznějšíą grupę osób bezrobotnych na terenie gminy stanowią mieszkańcy w przedziale wiekowym od 25 do 34 lat.

Tabela 15. Liczba osób bezrobotnych w latach 2015-2019 na terenie gminy Rościszewo w podziale na wiek.

Liczba osób bezrobotnych wg wieku	2015	2016	2017	2018	2019
18-24	90	81	66	52	39
25-34	102	107	104	107	86
35-44	47	51	53	43	43
45-54	53	52	37	39	33
55-59	20	25	28	27	19
60 lat i więcej	9	9	6	11	12

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Sierpcu.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych dla Gminy Rościszewo na lata 2021 – 2026

Najliczniejszą grupę osób bezrobotnych na terenie gminy stanowią mieszkańcy pozostający bez pracy powyżej 2 lat. Osobom tym najtrudniej jest dostosować się do zmieniających się potrzeb rynku pracy i mają największe problemy związane ze znalezieniem zatrudnienia. Mieszkańcy pozostający bez pracy powyżej 24 miesięcy w 2019 roku stanowiły prawie 40% wszystkich bezrobotnych.

Tabela 16. Liczba osób bezrobotnych w latach 2015-2019 na terenie gminy Rościszewo wg czasu pozostawania bez pracy.

Liczba osób bezrobotnych wg czasu pozostawania bez pracy	2015	2016	2017	2018	2019
Do 1 miesiąca	31	12	20	19	20
Od 1 do 12 miesięcy	130	139	115	98	86
Od 12 do 24 miesięcy	59	72	54	58	34
Powyżej 24 miesięcy	101	102	105	104	92

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Sierpcu.

Najliczniejszą grupę osób bezrobotnych na terenie gminy stanowili mieszkańcy z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym oraz gimnazjalnym i niższym. Osobom tym jest trudniej odnaleźć się na rynku pracy w porównaniu z osobami o wykształceniu wyższym.

Tabela 17. Liczba osób bezrobotnych w latach 2015-2019 na terenie gminy Rościszewo wg wykształcenia.

Liczba osób bezrobotnych wg wykształcenia	2015	2016	2017	2018	2019
Wykształcenie wyższe	28	26	27	29	26
Wykształcenie policealne i średnie zawodowe	86	86	77	76	68
Wykształcenie średnie ogólnokształcące	23	28	32	37	28
Wykształcenie zasadnicze zawodowe	98	99	80	72	47
Wykształcenie gimnazjalne i poniżej	86	86	78	65	63

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Sierpcu.

Osobami potrzebującymi szczególnego wsparcia w dostępie do rynku pracy są osoby długotrwale bezrobotne, o niskich kwalifikacjach zawodowych i niskim poziomie wykształcenia, osoby do 30 roku życia i powyżej 50 roku życia, osoby korzystające z pomocy społecznej, osoby niepełnosprawne.

Osoby bezrobotne są jedną z najliczniejszych grup beneficjentów pomocy społecznej w Rościszewie. W ramach działań wspomagających osoby bezrobotne, GOPS organizuje projekty ze środków unijnych, współpracuje z PUP oraz organizacjami społecznymi o zbieżnym profilu działania.

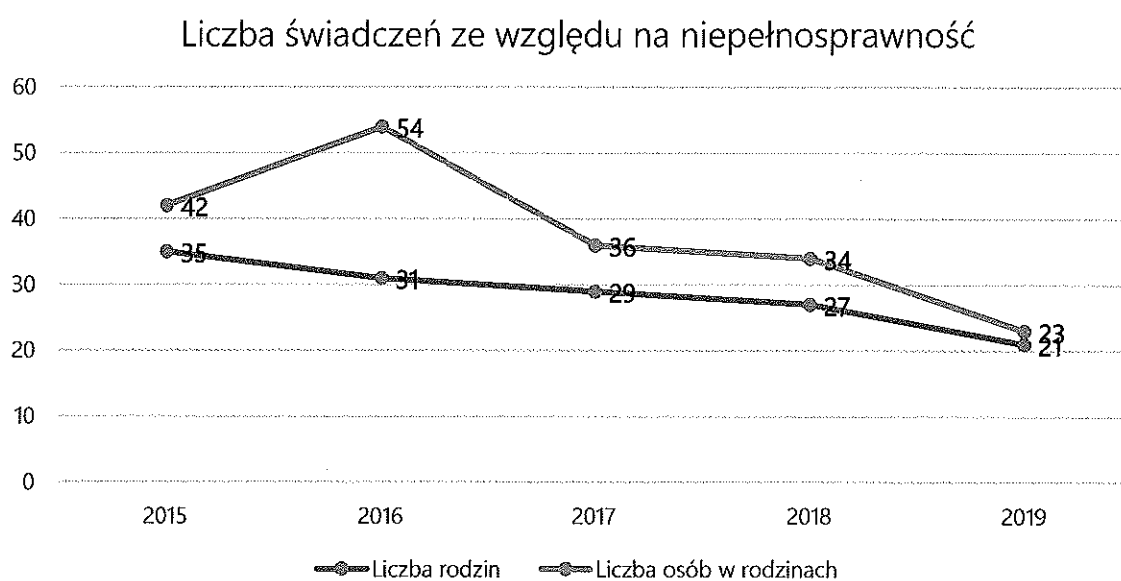
5.3. Niepełnosprawność

Niepełnosprawność jest jednym z ważniejszych problemów współczesnego świata, który wiąże się z obniżeniem sprawności funkcji fizycznych, psychicznych bądź umysłowych. Z niepełnosprawnością fizyczną często wiąże się tzw. niepełnosprawność społeczna, czyli niezdolność do pełnego funkcjonowania w społeczeństwie. Do tej grupy zaliczamy alkoholików, narkomanów i byłych więźniów.

Osoby niepełnosprawne spotykają się, na co dzień z wieloma barierami, takimi jak bezrobocie, bariery architektoniczne i komunikacyjne, utrudniony dostęp do leczenia i rehabilitacji oraz izolacją społeczną.

Na terenie gminy Rościszewo większość budynków użyteczności publicznej jest dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych. Ułatwieniem dla niepełnosprawnych jest stosowanie na terenie gminy obniżonych krawężników. Istotnym ograniczeniem jest niedostosowanie obiektów handlowych i usługowych do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Liczba osób niepełnosprawnych na terenie gminy z roku na rok spada, zgodnie z poniższym wykresem.

Wykres 5. Liczba świadczeń przyznanych ze względu na niepełnosprawność na terenie gminy Rościszewo.
Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rościszewie.

Biorąc pod uwagę rodzaj niepełnosprawności, najwięcej osób odnotowano w 2019 r. z wadami skrytymi, zgodnie z poniższą tabelą.

Tabela 18. Liczba osób niepełnosprawnych na terenie Gminy Rościszewo z podziałem na rodzaj.

Rodzaj niepełnosprawności	2015	2016	2017	2018	2019
Niepełnosprawność natury organicznej	5	6	5	3	3
Niepełnosprawność intelektualna	1	0	1	1	1
Niepełnosprawność emocjonalna	7	6	5	5	4
Z upośledzeniami widzenia	1	2	1	2	1
Z upośledzeniami lokomocyjnymi	8	3	5	6	3
Z upośledzeniami w zakresie komunikowania się	0	0	0	0	0
Z wadami budzącymi szczególną odrazę	0	0	0	0	0
Z wadami skrytymi	13	14	12	10	9
Z upośledzeniami związanymi z procesami starzenia się	0	0	0	0	0

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rościszewie.

5.4. Uzależnienia

Alkoholizm

Alkoholizm jest zaburzeniem polegającym na utracie kontroli nad ilością spożywanego alkoholu. Nadużywanie alkoholu jest ważnym problemem społecznym, który często prowadzi do wzrostu przestępczości i przemocy w rodzinie, ale także do innych zakłóceń życia rodzinnego. Efektem tego uzależnienia może być także izolacja społeczna, problemy finansowe i problemy z prawem. Problem ten dotyka coraz większą grupę ludzi, również młodzież i dzieci w wieku szkolnym. Przeciwdziałanie temu zjawisku musi opierać się na długofalowych i wielokierunkowych działaniach.

Wsparcie materialne i rzeczowe oraz pracę socjalną (w tym poradnictwo, terapię indywidualną, kampanie informacyjne i profilaktyczne) na rzecz osób z problemem alkoholowym zajmują się:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej;
- Gminna Komisja do spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w ramach której funkcjonuje Punkt Konsultacyjno – Terapeutyczny;
- Szkoły,

- Policja.

Głównym realizatorem działań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na terenie gminy Rościszewo jest Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w ramach której funkcjonuje Punkt Konsultacyjno – Terapeutyczny przy GOPS w Rościszewie. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych inicjuje działania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, a także z integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu. Jednocześnie Komisja pełni funkcje doradczo-konsultacyjne w zakresie realizacji „Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych”, prowadzi kontrolę przestrzegania warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, podejmuje czynności w zakresie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu oraz kieruje na badania przez biegłego psychologa i psychiatrę w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania zakładu leczniczego.

Dodatkowo działania w ramach przeciwdziałania uzależnieniu alkoholowemu podejmują PCPR, grupy samopomocowe, instytucje kultury i organizacje pozarządowe, szkoły i placówki oświatowe oraz parafie.

Narkomania

Terminem narkomania określa się stan uzależnienia od środków odurzających. Pojęcie to obejmuje nie tylko nałogowe używanie narkotyków, ale także stosowanie wszelkich środków wywołujących euforię odurzającą. Nawykowe odurzanie się narkotykami staje się zjawiskiem masowym i groźnym dla zdrowia i życia (nadużywanie silnych środków narkotycznych prowadzi do śmierci, samobójstw na skutek przyjmowania różnych substancji) i dla mienia społeczeństwa (rozboje, rabunki, kradzieże popełnione w celu zdobycia pieniędzy na zaspokojenie głodu narkotycznego).

Realizatorami działań z zakresu przeciwdziałania narkomanii na terenie gminy Rościszewo są następujące jednostki:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - obejmuje pomocą socjalną rodziny, mające m.in. problemy z narkotykami;
- Szkoły,
- Policja - prowadzi postępowania dotyczące m.in. narkotyków,
- Urząd Gminy.

Na terenie gminy Rościszewo obowiązuje Gminny program przeciwdziałania narkomanii dla Gminy Rościszewo.

Problem narkomanii na terenie gminy Rościszewo nie został zaobserwowany, jednak w razie potrzeby GOPS pomaga w znalezieniu odpowiedniego ośrodka, gdzie osoba uzależniona będzie mogła poddać się leczeniu.

Inne uzależnienia

Wśród uzależnień możemy wyróżnić także:

- uzależnienie od dopalaczy, które młodzież może zakupić przez internet. Dopalacze mają działanie psychoaktywne, czyli mają wywoływać w organizmie określone stany – odurzenia, pobudzenia, euforii, halucynacje. Negatywne skutki stosowania dopalaczy obejmują: bóle głowy, bóle w klatce piersiowej, zaburzenia rytmu serca, bezsenność, problemy z koncentracją, stany lękowe, zawał serca, udar mózgu, stany agresji, które mogą zakończyć się próbą samobójstwa lub zabójstwa, śpiączkę, niewydolność nerek, wątroby.
- uzależnienie od komputera i gier komputerowych, które najczęściej dotyczy dzieci i młodzieży, powoduje, że osoby uzależnione często nie potrafią odróżnić rzeczywistości od fikcji. Do negatywnych skutków zaliczamy również: stopniowy zanik więzi rodzinnych i możliwości oddziaływań wychowawczych ze strony rodziców, utrudniony rozwój intelektualny, osłabioną siłę woli, osobowość i wrażliwość moralną oraz zaniedbywanie obowiązków szkolnych i domowych.
- uzależnienie od hazardu, które polega na częstym, powtarzającym się uprawianiu hazardu, który zaczyna kontrolować życie chorego i prowadzi do zaniedbania jego społecznych, zawodowych i rodzinnych zobowiązań. W miarę postępowania choroby zwiększa się izolacja społeczna. Pojawia się poczucie winy i wstydu, a chory zaczyna ukrywać swoje uzależnienie. Gracz czuje konieczność natychmiastowego zaspokajania własnych potrzeb, co może prowadzić do aktów przemocy i przestępstw dokonywanych w celu zdobycia środków do gry.

Aktualnie system pomocy osobom uzależnionym na terenie gminy Rościszewo oparty jest głównie na działaniach GOPS i jednostek oświatowych.

5.5. Bezdomność

Zgodnie z Ustawą o pomocy społecznej, za osobę bezdomną uważa się osobę niezamieszkujejącą w lokalu mieszkalnym w rozumieniu przepisów o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy i niezameldowaną na pobyt stały, w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności i dowodach osobistych, a także osobę niezamieszkujejącą w lokalu mieszkalnym i zameldowaną na pobyt stały w lokalu, w którym nie ma możliwości zamieszkania.

Tabela 19. Liczba świadczeń przyznanych ze względu na bezdomność na terenie gminy Rościszewo w latach 2015-2019.

Bezdomność	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba rodzin	0	0	1	1	0
Liczba osób w rodzinach	0	0	1	1	0

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rościszewie.

5.6. Przemoc w rodzinie

Przemocą w rodzinie można najogólniej określić zamierzone i wykorzystujące przewagę sił działanie skierowane przeciw członkowi rodziny, które narusza prawa i dobra osobiste powodując cierpienie i szkody. Do najczęstszych przyczyn przemocy należą: alkoholizm, konflikty rodzinne, destrukcja podstawowych funkcji rodziny, rozwody, upadek dobrych obyczajów w rodzinach. Ofiarami przemocy są zazwyczaj kobiety i dzieci, rzadziej mężczyźni.

Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem występującym dużo częściej, niż mówią o tym oficjalne statystyki. Działania Zespołu Interdyscyplinarnego związane z tym zjawiskiem są nastawione na zwiększenie pomocy ofiarom przemocy. Wpływ na wykrywalność będzie miała między innymi większa świadomość mieszkańców gminy, co do możliwości i sposobów reagowania na przemoc oraz większa wiedza na temat zjawiska, która wpłynie na zmianę stereotypów, ukształtowanie wrażliwości społecznej oraz umiejętność rozpoznawania sytuacji przemocy w rodzinie. Nie bez znaczenia jest dostępność i oferta usług specjalistycznych dla ofiar i sprawców przemocy w rodzinie.

Ofiary przemocy w gminie Rościszewo korzystają z pomocy następujących instytucji:

- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie – jego zadaniem jest integrowanie i koordynowanie działań podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności przez:

- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym,
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych dla Gminy Rościszewo na lata 2021 – 2026

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej – osobom dotkniętym przemocą oferuje pomoc materialną, finansową, a przede wszystkim pomoc w postaci pracy socjalnej. Obejmuje ona wszelkie działania zmierzające do wsparcia osób i rodzin. Dodatkowo kieruje osoby potrzebujące pomocy do Punktu Poradnictwa Specjalistycznego dla osób i rodzin będących ofiarami przemocy lub znajdujących się w innej sytuacji kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Sierpcu,
- Posterunek Policji w Rościszewie - podejmując interwencję w środowisku, w którym występuje przemoc funkcjonariusze policji kierują się procedurą „Niebieskiej Karty,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, która podejmuje czynności zmierzające do orzekania o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego. Komisja przeprowadza rozmowy ostrzegawcze. Pracownik socjalny przeprowadza wywiady środowiskowe w celu poznania sytuacji rodzinnej uzależnionego, zleca badania diagnostyczne osoby uzależnionej oraz przesyła wnioski o zastosowanie obowiązku leczenia zamkniętego w zakładach odwykowych do sądu. Członkowie Komisji informują rodziny o możliwości uzyskania pomocy jak i powiadamiają organy ścigania o popełnieniu przestępstwa.

W ostatnich latach systematycznie spada liczba odnotowywanych ofiar przemocy domowej. Podobnie sytuacja kształtuje się w odniesieniu do sporządzonych niebieskich kart.

Informacje na temat statystyki przemocy w rodzinie na terenie gminy Rościszewo przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 20. Przemoc w rodzinie w Gminie Rościszewo.

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba ofiar przemocy domowej, w tym:	18	14	11	8	8
- kobiety	17	10	8	5	7
- mężczyźni	-	1	2	1	-
- dzieci	1	3	1	2	1
Liczba sprawców przemocy domowej, w tym:	17	11	10	6	8
- kobiety	-	-	-	1	-
- mężczyźni	17	11	10	5	8
- dzieci	-	-	-	-	-
Liczba interwencji domowych	86	100	70	76	90
Liczba sporządzonych Niebieskich Kart	17	11	10	5	8

Źródło: Posterunek Policji w Rościszewie.

5.7. Przestępczość

O bezpieczeństwo na terenie Gminy Rościszewo dbają funkcjonariusze Posterunku Policji w Rościszewie. W poniższej tabeli przedstawiono liczbę popełnianych przestępstw w podziale na rodzaj. W ostatnich latach zaobserwowano spadek odnotowywanych przestępstw. Największa liczba przestępstw dotyczyła kierowania pojazdem mechanicznym w stanie nietrzeźwości.

Tabela 21. Liczba przestępstw na terenie gminy Rościszewo ze względu na rodzaj.

Rodzaj przestępstwa	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019
Kradzież	3	6	3	3	1
Kradzież z włamaniem	5	2	1	-	1
Rozbój	-	-	-	-	-
Bójka i pobicie	1	1	-	-	-
Uszczerbek na zdrowiu	-	1	-	-	1
Oszustwo	4	-	2	2	5
Kierowanie pojazdem mechanicznym w stanie nietrzeźwości	15	16	9	10	11
Naruszenie Tajemnicy Korespondencji	-	1	-	-	-
Groźba Karalna	-	2	-	1	-
Uszkodzenie mienia	4	-	1	5	2
Niealimentacja	2	-	19	15	3
Naruszenie Zakazu Sądowego	-	3	1	1	2
Znęcanie się nad rodziną	8	4	6	3	3
Naruszenie miru domowego	1	-	1	-	-
Przestępstwa z Ustawy o Przeciwdziałaniu Narkomanii	2	1	-	1	1
Przestępstwa z Ustawy o Wychowaniu w Trzeźwości i Przeciwdziałaniu Alkoholizmowi	1	-	-	-	-
Przestępstw z Ustawy Prawo Budowlane	-	-	1	-	-
Przestępstwa przeciwko wolności Art. 190a§1 kk	-	-	-	-	2
Przestępstwa przeciwko wolności Art. 191§1 kk	-	-	1	-	-

Przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu Art.163§1pkt1 kk	-	-	-	1	-
Przestępstwa przeciw obrotowi gospodarczemu Art. 306 kk	-	1	-	-	-
Przestępstwa z Ustawy o Ochronie Zwierząt	-	1	-	-	1
Przestępstwa z Ustawy Prawo Łowieckie	-	1	-	-	1
Przestępstwa przeciw przepisom karno-skarbowym	-	-	-	-	2
Przestępstwa przeciw wiarygodności dokumentów	1	2	1	-	-
Przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu	1	-	3	-	1
Znieważenie i naruszenie nietykalności cielesnej funkcjonariusza policji	-	-	1	-	-
Rozpijanie małoletniego	-	1	-	-	-
Wypadek Drogowy	-	2	-	-	2
Razem	48	45	49	42	39

Źródło: Posterunek Policji w Rościszewie.

5.8. Osoby starsze

Starość i starzenie się – to pojęcia, które nie zostały jeszcze jednoznacznie zdefiniowane, zarówno przez nauki biologiczne jak i społeczne. Pierwsze z tych pojęć traktowane jest jako zjawisko, faza życiowa, drugie natomiast jest procesem.

Za podstawowe cechy starości uważa się: znaczny spadek zdolności adaptacyjnych człowieka w wymiarze biologicznym, psychospołecznym, postępujące ograniczenie samodzielności życiowej, stopniowe nasilenie się zależności od otoczenia.

Najważniejszymi problemami osób starszych są: samotność, choroba, inwalidztwo, życie w ubóstwie i poczucie nieprzydatności. Wszechobecny „kult młodości” prowadzi do marginalizacji osób starszych, jako zbiorowości i stopniowego eliminowania ich z aktywnego życia zawodowego i społecznego.

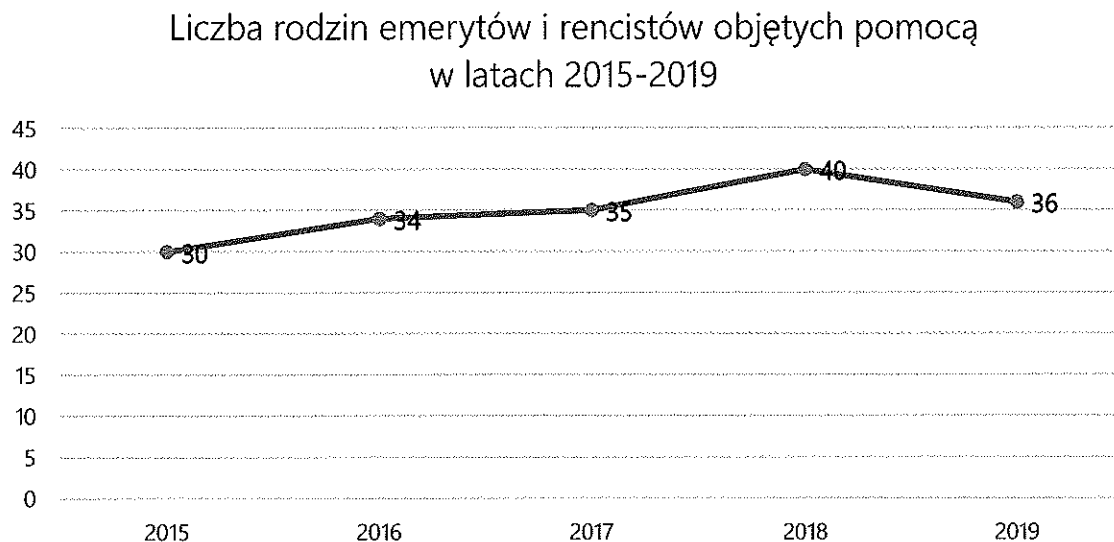
Według danych epidemiologicznych, ok. 95% Polaków starzeje się w sposób niefizjologiczny, wraz z wiekiem pojawiają się niedośćność, niedowidzenie, głuchota, otępienie, niesprawność ruchowa.

Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) za początek starości uznaje 60 rok życia. Wyróżnia trzy zasadnicze etapy starości:

- 60 – 75 r. ż. – wiek podeszły (tzw. wczesna starość)

- 75 – 90 r. ż. – wiek starczy (tzw. późna starość)
- 90 r. ż. i powyżej – wiek sędziwy (tzw. długowieczność)

Liczba rodzin emerytów i rencistów objętych pomocą w latach 2015-2019 korzystających z pomocy społecznej przedstawiono w poniższej tabeli.

Wykres 6. Liczba rodzin emerytów i rencistów objętych pomocą w latach 2015-2019 na terenie gminy Rościszewo. Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rościszewie.

6. Analiza SWOT

Analiza SWOT jest podstawą do zdiagnozowania i sformułowania podstawowych problemów i zagadnień strategicznych. Jest skuteczną metodą identyfikacji słabych i silnych stron organizacji oraz badania szans i zagrożeń, jakie stoją przed polityką społeczną gminy. Analiza SWOT zawiera określenie czterech grup czynników:

- „mocnych stron” – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią silne strony polityki społecznej i które należy wykorzystać sprzyjając będą jej wzmocnieniu;
- „słabych stron” – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią słabe strony polityki społecznej i które niewyeliminowane będą ją osłabiać;
- „szans” – uwarunkowań zewnętrznych, które nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności gminy, ale mogą być traktowane jako szanse i przy odpowiednio podjętych działaniach, wykorzystane jako czynniki sprzyjające rozwiązywaniu problemów społecznych;

Strategia rozwiązywania problemów społecznych dla Gminy Rościszewo na lata 2021 – 2026

- „zagrożeń” – uwarunkowań zewnętrznych, które także nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności gminy, ale które mogą stanowić zagrożenie dla rozwiązywania problemów społecznych.

Tabela 22. Analiza SWOT odnosząca się do kwestii społecznych na terenie gminy Rościszewo.

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> - dobrze zdiagnozowane problemy społeczności lokalnej - spadek liczby osób bezrobotnych na przestrzeni lat <ul style="list-style-type: none"> - spadek liczby ofiar przemocy w rodzinie - sprawne działanie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rościszewie - systematyczna rozbudowa i modernizacja infrastruktury społecznej i technicznej - zapewniony dostęp do podstawowej opieki zdrowotnej i stomatologicznej - dostęp do opieki przedszkolnej dla wszystkich chętnych - działalność Gminnej Biblioteki Publicznej wraz z filią, które wpływają na integrację i organizację czasu wolnego mieszkańców gminy - działalność stowarzyszeń i organizacji pozarządowych na terenie gminy na rzecz lokalnej społeczności - wdrażanie programów i projektów ukierunkowanych na rozwiązywanie problemów mieszkańców - dostępność gminnych obiektów sportowych - dodatnie saldo migracji w latach 2015 - 2019 	<ul style="list-style-type: none"> - mała świadomość i gotowość społeczna w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej <ul style="list-style-type: none"> - istnienie szarej sfery zatrudnienia - duży udział osób długotrwale bezrobotnych wśród bezrobotnych z terenu gminy - występowanie zjawiska nazywanego potocznie „dziedziczeniem biedy” - międzygeneracyjny wymiar ubóstwa, występujący wtedy, gdy ubóstwo trwa w czasie i charakteryzuje więcej niż jedno pokolenie w danym gospodarstwie domowym <ul style="list-style-type: none"> - ujemny wskaźnik przyrostu naturalnego w ostatnich latach - brak działalności pozostałych organów wsparcia, tj. domów pomocy społecznej i świetlic środowiskowych - występowanie barier architektonicznych utrudniających osobom niepełnosprawnym dostęp do podstawowych dóbr i usług - brak dostępu do leczenia szpitalnego i specjalistycznego na terenie gminy - występowanie zjawiska osamotnienia wśród osób starszych - problem starzenia się społeczeństwa - obserwowany odpływ ludzi młodych <ul style="list-style-type: none"> - brak żłobka - niedobór imprez plenerowych jednoczących mieszkańców gminy
Szanse	Zagrożenia

<ul style="list-style-type: none"> - zmiana mentalności społecznej w kwestii postrzegania rodzin dysfunkcyjnych - prospołeczna polityka państwa - możliwość pozyskiwania środków zewnętrznych w celu przeciwdziałania marginalizacji i wykluczeniu społecznemu rodzin zagrożonych - regulacje prawne bardziej przyjazne rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> - niekorzystne zjawiska demograficzne - rozwarstwianie się społeczeństwa, podział na biednych i bogatych - bierność i pasywność osób objętych pomocą społeczną, nasilanie się postaw roszczeniowych - niewydolność systemu wymiaru sprawiedliwości
---	--

7. Cele strategiczne

Wyznaczony cel strategiczny jest spójny z celem strategicznym określonym w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016-2020. Działania społeczne prowadzone przez gminę oraz podmioty podległe są pozytywnie oceniane przez interesariuszy, w związku z tym planuje się ich kontynuację.

Wyznaczony cel strategiczny brzmi:

„TWORZENIE MIESZKAŃCOM GMINY ROŚCISZEWO JAK NAJLEPSZYCH WARUNKÓW ŻYCIA POPRZEZ ZWALCZANIE NEGATYWNYCH ZJAWISK ZWIĄZANYCH Z WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM I GOSPODARCZYM MIESZKAŃCÓW GMINY”

Ww. cel obejmuje wszystkie obszary problemowe przedmiotowej Strategii i adresowany jest do wszystkich obecnych jak i potencjalnych mieszkańców gminy Rościszewo, których warunki i poziom życia odbiegają od przeciętnego.

W Strategii wyznaczono 7 obszarów priorytetowych:

I. Osoby bezrobotne.

II. Osoby zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym.

III. Osoby niepełnosprawne.

IV. Osoby uzależnione od alkoholu i narkotyków.

V. Osoby starsze.

VI. Osoby dotknięte przemocą w rodzinie.

VII. Rodzina.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych dla Gminy Rościszewo na lata 2021 – 2026

Dla każdego z wyżej wymienionych obszarów wyznaczono cele strategiczne, które przyczynią się do realizacji celu głównego.

- Cel strategiczny 1. Łagodzenie skutków bezrobocia na terenie gminy Rościszewo.
- Cel strategiczny 2. Przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu społecznemu na terenie gminy Rościszewo.
- Cel strategiczny 3. Wspieranie osób niepełnosprawnych.
- Cel strategiczny 4. Ograniczenie zjawiska uzależnienia od alkoholu i innych uzależnień oraz łagodzenie ich skutków.
- Cel strategiczny 5. Poprawa warunków społecznego funkcjonowania osób starszych w społeczności lokalnej.
- Cel strategiczny 6. Zahamowanie zjawiska przemocy w rodzinie oraz łagodzenie jego skutków.
- Cel strategiczny 7. Umacnianie rodzin z terenu gminy Rościszewo w ich prawidłowym funkcjonowaniu.

Wyznaczone cele również stanowią kontynuację celów wyznaczonych we wcześniejszej Strategii, jako kontynuacja prawidłowej polityki społecznej na terenie gminy.

7.1. Cele szczegółowe oraz kierunki działań

Aby realizacja Strategii była skuteczna, konieczne jest wskazanie niezbędnych działań w ramach zdefiniowanych celów strategicznych. Działania te zostały zapisane w postaci celów operacyjnych i przedstawione w poniższej tabeli.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych dla Gminy Rościszewo na lata 2021 – 2026

Tabela 23. Cele szczegółowe oraz kierunki działań przewidziane do realizacji w ramach Strategii rozwiązywania problemów społecznych dla Gminy Rościszewo na lata 2021 – 2026.

Cel szczegółowy	Kierunki niezbędnych działań
Cel strategiczny 1. Łagodzenie skutków bezrobocia na terenie gminy Rościszewo	
1.1 Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych	<ul style="list-style-type: none"> - Ścisła współpraca z PUP w Sierpcu w zakresie monitorowania zjawiska bezrobocia na terenie gminy oraz w zakresie pośrednictwa pracy i doskonalenia zawodowego - Organizowanie projektów na rzecz przeciwdziałania bezrobociu (m.in. szkoleń dla bezrobotnych, przekwalifikowania, pomoc w otwieraniu własnej działalności gospodarczej)
1.2 Zapewnienie wsparcia osobom dotkniętym bezrobociem	<ul style="list-style-type: none"> - Działania aktywizujące osoby bezrobotne, współfinansowane ze środków unijnych - Praca socjalna z osobami bezrobotnymi i ich rodzinami - Wykorzystywanie instrumentów rynku pracy np. roboty publiczne, prace interwencyjne, staże dla bezrobotnych klientów pomocy społecznej w celu ułatwienia im powrotu na rynek pracy
1.3 Działania na rzecz ograniczania liczby osób długotrwale bezrobotnych	<ul style="list-style-type: none"> - Pomoc materialna dla osób długotrwale bezrobotnych i ich rodzin - Współpraca z pracodawcami zmierzająca do zapewnienia miejsc pracy osobom bezrobotnym szczególnie długotrwale
Cel strategiczny 2. Przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu społecznemu na terenie gminy Rościszewo	
2.1. Poprawa warunków bytowania osób i rodzin żyjących w biedzie	<ul style="list-style-type: none"> - Określenie potrzeb i możliwości wsparcia osób i rodzin żyjących w biedzie - Udzielanie pomocy materialnej rodzinom ubogim

Cel szczegółowy	Kierunki niezbędnych działań
2.2. Podejmowanie działań na rzecz ograniczenia ilości osób żyjących w ubóstwie	<ul style="list-style-type: none"> - Współpraca z podmiotami, udzielającymi pomocy rzeczowej osobom potrzebującym - Prowadzenie systematycznej pracy społecznej, m.in. w zakresie kształtowania postaw odpowiedzialności za swój los oraz umiejętności racjonalnego gospodarowania domowym budżetem
2.3. Podejmowanie działań na rzecz ograniczenia zjawiska wykluczenia społecznego	<ul style="list-style-type: none"> - Kontrolowanie zjawiska bezdomności na terenie gminy
Cel strategiczny 3. Wspieranie osób niepełnosprawnych	
3.1. Poprawa sytuacji osób niepełnosprawnych na rynku pracy	<ul style="list-style-type: none"> - Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej osobom niepełnosprawnym znajdującym się w trudnej sytuacji - Informowanie o dostępnych formach wsparcia osób niepełnosprawnych - Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych poprzez szkolenia i zatrudnienie
3.2. Zapewnienie aktywnego udziału osobom niepełnosprawnym w życiu kulturalno-społecznym gminy	<ul style="list-style-type: none"> - Inicjowanie kampanii na rzecz podnoszenia poziomu społecznej akceptacji osób niepełnosprawnych i wiedzy na ten temat w środowisku lokalnym - Kreowanie pozytywnego wizerunku osób niepełnosprawnych poprzez organizację spotkań integracyjnych
3.3. Likwidacja barier architektonicznych i urbanistycznych	<ul style="list-style-type: none"> - Likwidacja barier komunikacyjnych poprzez zapewnienie środka transportu do odległych placówek np. medycznych, kulturalnych

Cel szczegółowy	Kierunki niezbędnych działań
	<ul style="list-style-type: none"> - Likwidacja barier poprzez stopniowe wykonywanie podjazdów dla osób niepełnosprawnych - Niedopuszczanie do użytkowania obiektów, w których występują bariery
Cel strategiczny 4. Ograniczenie zjawiska uzależnienia od alkoholu i innych uzależnień oraz łagodzenie ich skutków oraz wyrównywanie szans społecznych	
4.1. Zapobieganie i rozwiązywanie problemów alkoholowych.	<ul style="list-style-type: none"> - Inicjowanie i realizacja Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - Działanie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - Tworzenie grup wsparcia
4.2. Zapobieganie i rozwiązywanie problemów uzależnień.	<ul style="list-style-type: none"> - Zapewnienie doradztwa psychologicznego i różnych form pomocy dla osób uzależnionych oraz rodzin, w których istnieje problem uzależnienia - Organizowanie kampanii informujących o szkodliwości zażywania narkotyków i środków odurzających - Wspieranie działalności instytucji i stowarzyszeń prowadzonej w zakresie rozwiązywania problemu uzależnień - Wspieranie i uatrakcyjnianie istniejącego systemu zajęć pozalekcyjnych (koła zainteresowań, zajęcia wyrównawcze, zajęcia edukacyjne i wspierające rozwój)

Ciel szczegółowy	Kierunki niezbędnych działań
<p>4.3. Pomoc dzieciom i młodzieży w rozwijaniu zainteresowań i wyrównywaniu szans poprzez działania edukacyjne i wspierające</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Wspieranie funduszu stypendialnego umożliwiającego pomoc rodzinom najuboższym w kształceniu dzieci i młodzieży - Nawiązywanie współpracy regionalnej i międzynarodowej, poznawanie innych kultur, tradycji (wymiana doświadczeń poprzez zajęcia, warsztaty) - Umożliwienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego (psycholog, pedagog, logopeda, fizjoterapeuta – korygowanie wady postawy)
<p>4.4. Zapewnianie atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Dopuszanie miejsc do zabawy, rekreacji i wypoczynku, zakup/naprawa sprzętu niezbędnego do uprawiania różnych dziedzin sportu, rozwoju zainteresowań i innych działań wspierających - Dofinansowywanie działalności szkół, uczniowskich klubów sportowych oraz stowarzyszeń w zakresie twórczej organizacji czasu wolnego, wychowywania przez sport - Organizowanie i dofinansowywanie wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych i ubogich - Promocja podejmowanych działań – rozpowszechnianie informacji (internet, media, lokalna prasa, ulotki, itp.)
<p>Cel strategiczny 5. Poprawa warunków społecznego funkcjonowania osób starszych w społeczności lokalnej.</p>	
<p>5.1. Działania zapobiegające wykluczeniu osób starszych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Organizowanie imprez integrujących osoby starsze - Tworzenie miejsc dziennego pobytu dla osób starszych - Praca socjalna z osobami starszymi
	<ul style="list-style-type: none"> - Współpraca z organizacjami i instytucjami działającymi na rzecz osób starszych

Cel szczegółowy	Kierunki niezbędnych działań
5.2. Mechanizmy na rzecz poprawy warunków życia osób starszych	<ul style="list-style-type: none"> - Wsparcie materialne osób starszych znajdujących się w trudnej sytuacji - Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania seniora - Spotkania propagujące właściwe/bezpieczne zachowania (m.in. bezpieczeństwo na drodze, przeciwdziałanie oszustwom) - Organizacja bezpłatnych badań, porad, konsultacji lekarskich – Mobilne Punkty Porad
Cel strategiczny 6. Zahamowanie zjawiska przemocy w rodzinie oraz łagodzenie jego skutków	
6.1. Podejmowanie działań na rzecz ograniczenia przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> - Wspieranie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie - Tworzenie schronienia i grup wsparcia dla ofiar przemocy - Tworzenie i inicjowanie programów profilaktycznych oraz świetlic dla dzieci i młodzieży - Podniesienie świadomości mieszkańców gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie - Współpraca z lokalnymi mediami, dystrybucja ulotek, broszur, plakatów
6.2. Zapewnienie wsparcia osobom i rodzinom dotkniętym przemocą domową	<ul style="list-style-type: none"> - Organizowanie form wsparcia dla ofiar i sprawców przemocy domowej - Rozwój działalności Punktu Poradnictwa Specjalistycznego w zakresie udzielania porad psychologicznych, prawnych, rodzinnych, socjalnych i innych wynikających z bieżących potrzeb

Cel szczegółowy	Kierunki niezbędnych działań
Cel strategiczny 7. Umocnianie rodzin z terenu gminy Rościszewo w ich prawidłowym funkcjonowaniu	
7.1. Stworzenie rodzinom możliwości wspólnego atrakcyjnego spędzania czasu wolnego, propagowanie idei rodzinnego spędzania czasu	<ul style="list-style-type: none"> - Propagowanie wśród rodzin idei wspólnego spędzania czasu wolnego m.in. na świeżym powietrzu: spacery, wycieczki piesze i rowerowe (wykorzystanie walorów przyrodniczych gminy) - Wspieranie rodzin wielodzietnych poprzez realizację ogólnopolskiego programu Karta Dużej Rodziny - Dopuszczenie istniejącej bazy lokalowej jako miejsc spotkań lokalnej społeczności (remizy) - Dopuszczenie miejsc do zabawy, rekreacji i wypoczynku, zakup/naprawa sprzętu niezbędnego do uprawiania różnych dziedzin sportu, rozwoju zainteresowań i innych działań wspierających - Promocja walorów przyrodniczych gminy (rajdy, wycieczki rowerowe) - Zapewnienie systemu opieki nad dziećmi do lat 3 (np. klubik dziecięcy)
7.2. Zapewnienie odpowiedniego systemu wsparcia dla rodzin w tym rodzin z dysfunkcjami	<ul style="list-style-type: none"> - Umożliwienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego (psycholog, pedagog, itp.) oraz rozwój asystentury rodzinnej - Wsparcie rodzin w pełnieniu ich funkcji wychowawczej - Wsparcie finansowe i materialne dla rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej

Strategia rozwiązywania problemów społecznych dla Gminy Rościszewo na lata 2021 – 2026

Cel szczegółowy	Kierunki niezbędnych działań
	<ul style="list-style-type: none"> - Promowanie w gminie pozytywnego modelu rodziny oraz edukowanie rodziców w zakresie odpowiedniego wypełniania swoich ról - Praca socjalna z rodzinami potrzebującymi

8. Prognoza zmian

W rezultacie podjętych działań ujętych Strategii przewiduje się wzrost zaufania mieszkańców do instytucji pomocowych, wzrost aktywności społeczno-gospodarczej mieszkańców gminy oraz zmniejszenia zasięgu występujących na jego terenie problemów społecznych, które zostały szczegółowo scharakteryzowane w przedmiotowym dokumencie.

Tabela 24. Prognoza zmian problemów społecznych na terenie gminy w wyniku realizacji Strategii rozwiązywania problemów społecznych dla Gminy Rościszewo na lata 2021 – 2026.

Problem społeczny	Prognoza zmian
Bezrobocie	<ul style="list-style-type: none"> - spadek stopy bezrobocia - spadek osób długotrwale bezrobotnych - wzrost liczby miejsc pracy w wyniku powstawania nowych podmiotów gospodarczych, - poprawa dostępu usług świadczonych przez PUP w Sierpcu - zwiększenie szans osób bezrobotnych na znalezienie zatrudnienia poprzez odpowiednie dostosowanie ich kwalifikacji do wymagań rynku pracy - wzmocnienie kompetencji i potencjału osób, które ubiegają się o zatrudnienie
Niepełnosprawność	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa jakości i dostępności opieki zdrowotnej i usług rehabilitacyjnych dla osób niepełnosprawnych - podniesienie jakości życia osób niepełnosprawnych poprzez likwidację barier architektonicznych i psychologicznych w miejscach publicznych - wzrost zaangażowania osób niepełnosprawnych w życie społeczne i zawodowe, - zwiększenie zatrudnienia osób z niepełnosprawnością - zwiększenie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi
Uzależnienia	<ul style="list-style-type: none"> - edukacja szkolna w zakresie problemu uzależnień - zmniejszenie liczby osób dotkniętych uzależnieniami - łagodzenie skutków społecznych i zawodowych alkoholizmu - rozwój sieci wspierającej osoby uzależnione i ich rodziny
Ubóstwo	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa zamożności mieszkańców - poprawa warunków życia mieszkańców Gminy,

	<ul style="list-style-type: none"> - zapewnienie odpowiednich warunków bytowych osobom i rodzinom potrzebującym - zwiększenia dostępu do rynku pracy
Przemoc w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> - zmniejszenie zjawiska przemocy w rodzinie poprzez budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie - zwiększenie dostępności do specjalistycznej pomocy psychologicznej dla rodzin dotkniętych przemocą - ochrona ofiar przemocy - prowadzenie specjalistycznych terapii dla sprawców przemocy - rozwój społecznej świadomości na temat zjawiska przemocy w rodzinie - szeroka działalność informacyjna
Przestępczość	<ul style="list-style-type: none"> - zmniejszenie liczby przestępstw na terenie gminy - eliminowanie aktów wandalizmu i chuligaństwa poprzez odpowiednie zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży - zapewnienie bezpieczeństwa w szkołach i w ich otoczeniu - zwiększenie aktywności służb publicznych w przeciwdziałaniu przestępczości
Osoby starsze	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa jakości i dostępności opieki zdrowotnej dla osób starszych - wzrost aktywności osób starszych poprzez zapewnienie im dostępu do rekreacji, kultury i wypoczynku - powstawanie środowiskowych form opieki dla osób starszych, w tym tworzenie domów pomocy społecznej, dziennych domów pobytu - rozwój wolontariatu na rzecz pomocy seniorom

9. Sposób realizacji strategii oraz jej ramy finansowe

9.1. Sposób realizacji Strategii

Realizacja postanowień Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych jest obowiązkiem władzy wykonawczej gminy, a więc Wójta Gminy Rościszewo. Dysponuje on niezbędnym w tym celu aparatem wykonawczym. We wprowadzaniu w życie poszczególnych celów czynnie uczestniczyć będą wszystkie podmioty realizujące zadania gminy w zakresie pomocy społecznej, natomiast Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rościszewie będzie koordynatorem realizacji celów wskazanych w Strategii.

Ponadto, w realizacji Strategii można oczekiwać wsparcia i pomocy niżej wymienionych instytucji:

Strategia rozwiązywania problemów społecznych dla Gminy Rościszewo na lata 2021 – 2026

- Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
- Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności przy PCPR
- Powiatowego Urzędu Pracy
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Posterunku Policji w Rościszewie
- placówek oświatowych, kulturalnych i sportowych z terenu gminy Rościszewo
- organizacji społecznych i innych instytucji i placówek
- Urzędu Gminy w Rościszewie

Niniejsza Strategia będzie również wdrażana poprzez realizację gminnych programów i projektów realizowanych przez ww. podmioty i instytucje współdziałające na poziomie gminy. Programy i projekty muszą być zbieżne z założeniami Strategii oraz tak zaplanowane, aby wpisywały się w strukturę celu głównego Strategii lub celów szczegółowych, zaś efekty realizacji programu lub projektu wpływały na osiągnięcie celu głównego Strategii.

Działania określone w niniejszej Strategii mogą być realizowane na różnych poziomach - począwszy od samodzielnej realizacji działania przez GOPS lub inne podmioty, poprzez współpracę partnerską, aż po zlecenie realizacji zadań publicznych podmiotom zewnętrznym w trybie określonym przepisami prawa.

9.2. Ramy finansowe Strategii

Jednym z warunków realizacji celów zawartych w każdej strategii jest jej finansowanie. Zakłada się, że ramy finansowe „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Gminy Rościszewo” obejmują lata 2021-2026, gdyż w tym okresie będą realizowane w sposób ciągły zdefiniowane cele strategiczne i operacyjne.

Przewiduje się, że realizacja proponowanych celów i działań nastąpi przy wykorzystaniu następujących źródeł finansowania:

- środki własne pochodzące z budżetu gminy finansowane z jej dochodów
- środki przekazane gminie z budżetu państwa (dotacje)
- środki funduszy krajowych (PFRON)
- projekty systemowe i konkursowe w ramach środków rządowych, ministerialnych oraz Unii Europejskiej
- środki pochodzące z funduszy pomocowych Unii Europejskiej (Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny)

10. Monitoring Strategii

W celu śledzenia postępów w realizacji Strategii będzie ona na bieżąco monitorowana. Monitorowanie pozwoli z jednej strony na ocenę oczekiwanych wyników już przyjętych zadań, jak i ewentualne korekty w tych zadaniach. Strategia z założenia jest dokumentem otwartym, natomiast jej materia (rzeczywistość społeczna) podlega ciągłym zmianom. Dlatego też konieczne jest elastyczne reagowanie na pojawiające się problemy i wyzwania. Oceny tej dokonywać będą pracownicy GOPS w Rościszewie.

Dane do pomiaru wskaźników pozyskiwane będą z:

- danych statystycznych GUS
- Urzędu Gminy Rościszewo
- Komisariatu Policji w Rościszewie
- Komendy Powiatowej Policji w Sierpcu
- placówek oświatowych z terenu gminy
- Powiatowego Urzędu Pracy
- ze sprawozdań GOPS, sprawozdań z realizacji programów i projektów

Monitorowanie Strategii umożliwi:

- bieżącą ocenę realizacji programów i zadań oraz osiągnięcia celów
- prognozowanie ewentualnych zmian warunków realizacji
- dokonanie bieżących korekt i poprawek
- podjęcie działań zabezpieczających i naprawczych
- informowanie społeczności lokalnej o uzyskanych wynikach

Wskaźnikiem realizacji celów strategicznych będzie nie tylko zmniejszająca się ilość świadczeniobiorców oraz zmniejszanie się strumienia środków na bezpośrednie wsparcie najbardziej potrzebujących, ale przede wszystkim poziom zadowolenia mieszkańców gminy z jakości życia na terenie gminy.

Wskaźniki monitoringu do przedmiotowej Strategii w odniesieniu do wyznaczonych celów strategicznych i kierunków działań zostały wskazane w poniższej tabeli.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych dla Gminy Rościszewo na lata 2021 – 2026

Tabela 25. Wskaźniki monitoringu dla wyznaczonych celów szczegółowych oraz kierunków działań w ramach Strategii rozwiązywania problemów społecznych dla Gminy Rościszewo na lata 2021 – 2026.

Cel szczegółowy	Kierunki niezbędnych działań	Wskaźnik monitoringu
	<p>Cel strategiczny 1. Łagodzenie skutków bezrobocia na terenie gminy Rościszewo</p>	
<p>1.1 Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych</p>	<p>- Ścisła współpraca z PUP w Sierpcu w zakresie monitorowania zjawiska bezrobocia na terenie gminy oraz w zakresie pośrednictwa pracy i doskonalenia zawodowego</p> <p>- Organizowanie projektów na rzecz przeciwdziałania bezrobociu (m.in. szkoleń dla bezrobotnych, przekwalifikowania, pomoc w otwieraniu własnej działalności gospodarczej)</p>	<p>- liczba osób objętych aktywnymi formami wsparcia</p> <p>- liczba przeprowadzonych szkoleń dla osób bezrobotnych</p> <p>- liczba przekwalifikowanych osób bezrobotnych</p> <p>- liczba osób bezrobotnych, które znalazły zatrudnienie</p> <p>- liczba osób bezrobotnych, którym udzielono wsparcia w znalezieniu pracy</p> <p>- liczba zorganizowanych szkoleń</p> <p>- liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych</p>
<p>1.2 Zapewnienie wsparcia osobom dotkniętym bezrobociem</p>	<p>- Działania aktywizujące osoby bezrobotne, współfinansowane ze środków unijnych</p> <p>- Praca socjalna z osobami bezrobotnymi i ich rodzinami</p>	<p>- liczba osób, które nabyły nowe kwalifikacje i kompetencje zawodowe</p> <p>- liczba osób bezrobotnych, które znalazły zatrudnienie</p> <p>- liczba osób bezrobotnych, którym udzielono wsparcia w znalezieniu pracy</p>

Strategia rozwiązywania problemów społecznych dla Gminy Rościszewo na lata 2021 – 2026

Cel szczegółowy	Kierunki niezbędnych działań	Wskaźnik monitoringu
	<ul style="list-style-type: none"> - Wykorzystywanie instrumentów rynku pracy np. roboty publiczne, prace interwencyjne, staże dla bezrobotnych klientów pomocy społecznej w celu ułatwienia im powrotu na rynek pracy 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba zorganizowanych staży, prac interwencyjnych, robót publicznych
<p>1.3 Działania na rzecz ograniczania liczby osób długotrwale bezrobotnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Pomoc materialna dla osób długotrwale bezrobotnych i ich rodzin - Współpraca z pracodawcami zmierzająca do zapewnienia miejsc pracy osobom bezrobotnym szczególnie długotrwale 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób bezrobotnych zatrudnionych w ramach prac społecznie użytecznych - liczba osób bezrobotnych zatrudnionych w ramach prac interwencyjnych i robót publicznych - liczba osób długotrwale bezrobotnych, które znalazły zatrudnienie
<p>Cel strategiczny 2. Przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu społecznemu na terenie gminy Rościszewo</p>		
<p>2.1. Poprawa warunków bytowania osób i rodzin żyjących w biedzie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Określenie potrzeb i możliwości wsparcia osób i rodzin żyjących w biedzie - Udzielanie pomocy materialnej rodzinom ubogim - Współpraca z podmiotami, udzielającymi pomocy rzeczowej osobom potrzebującym 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba rodzin ubogich - wysokość udzielonego wsparcia finansowego - liczba podmiotów współpracujących

Strategia rozwiązywania problemów społecznych dla Gminy Rościszewo na lata 2021 – 2026

Cel szczegółowy	Kierunki niezbędnych działań	Wskaźnik monitoringu
2.2. Podejmowanie działań na rzecz ograniczenia ilości osób żyjących w ubóstwie	<ul style="list-style-type: none"> - Prowadzenie systematycznej pracy socjalnej, m.in. w zakresie kształtowania postaw odpowiedzialności za swój los oraz umiejętności racjonalnego gospodarowania domowym budżetem 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób, które nabyły nowe kwalifikacje i kompetencje, zawodowe
2.3. Podejmowanie działań na rzecz ograniczenia zjawiska wykluczenia społecznego	<ul style="list-style-type: none"> - Kontrolowanie zjawiska bezdomności na terenie gminy 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób bezdomnych na terenie gminy
Cel strategiczny 3. Wspieranie osób niepełnosprawnych		
3.1. Poprawa sytuacji osób niepełnosprawnych na rynku pracy	<ul style="list-style-type: none"> - Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej osobom niepełnosprawnym znajdującym się w trudnej sytuacji - Informowanie o dostępnych formach wsparcia osób niepełnosprawnych - Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych poprzez szkolenia i zatrudnienie 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób objętych wsparciem finansowym i rzeczowym - liczba udzielonych informacji w lokalnych mediach - liczba osób niepełnosprawnych, które uzyskały zatrudnienie w wyniku odbytych szkoleń
3.2. Zapewnienie aktywnego udziału osobom niepełnosprawnym w życiu kulturalno-społecznym gminy	<ul style="list-style-type: none"> - Inicjowanie kampanii na rzecz podnoszenia poziomu społecznej akceptacji osób niepełnosprawnych i wiedzy na ten temat w środowisku lokalnym - Kreowanie pozytywnego wizerunku osób niepełnosprawnych poprzez organizację spotkań integracyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób niepełnosprawnych biorących udział w imprezach kulturalnych na terenie gminy - liczba kampanii na rzecz podnoszenia poziomu społecznej akceptacji - liczna zorganizowanych spotkań integracyjnych

Strategia rozwiązywania problemów społecznych dla Gminy Rościszewo na lata 2021 – 2026

Cel szczegółowy	Kierunki niezbędnych działań	Wskaźnik monitoringu
3.3. Likwidacja barier architektonicznych i urbanistycznych	<ul style="list-style-type: none"> - Likwidacja barier komunikacyjnych poprzez zapewnienie środka transportu do odległych placówek np. medycznych, kulturalnych - Likwidacja barier poprzez stopniowe wykonywanie podjazdów dla osób niepełnosprawnych - Niedopuszczanie do użytkowania obiektów, w których występują bariery 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba zapewnionych środków transportu - liczba wykonanych podjazdów dla niepełnosprawnych - liczba niedopuszczonych do użytkowania obiektów, w których występują bariery
Cel strategiczny 4. Ograniczenie zjawiska uzależnienia od alkoholu i innych uzależnień oraz łagodzenie ich skutków oraz wyrównywanie szans społecznych		
4.1. Zapobieganie i rozwiązywanie problemów alkoholowych.	<ul style="list-style-type: none"> - Inicjowanie i realizacja Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - Działanie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - Tworzenie grup wsparcia 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba przeprowadzonych działań profilaktycznych z zakresu problemów alkoholowych - liczba osób uzależnionych, które skorzystały ze specjalistycznej pomocy terapeutycznej - liczba rodzin, w których istnieje problem uzależnienia jednego z członków rodziny, które skorzystały ze specjalistycznej pomocy terapeutycznej - liczba inicjatyw podjętych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - liczba grup wsparcia

Strategia rozwiązywania problemów społecznych dla Gminy Rościszewo na lata 2021 – 2026

Cel szczegółowy	Kierunki niezbędnych działań	Wskaźnik monitoringu
4.2. Zapobieganie i rozwiązywanie problemów uzależnień.	<p>- Zapewnienie doradztwa psychologicznego i różnych form pomocy dla osób uzależnionych oraz rodzin, w których istnieje problem uzależnienia</p> <p>- Organizowanie kampanii informujących o szkodliwości zażywania narkotyków i środków odurzających</p> <p>- Wspieranie działalności instytucji i stowarzyszeń prowadzonej w zakresie rozwiązywania problemu uzależnień</p>	<p>- liczba przeprowadzonych działań profilaktycznych z zakresu problemów uzależnień</p> <p>- liczba instytucji i stowarzyszeń prowadzących działalność w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień</p> <p>- liczba osób uzależnionych, które skorzystały ze specjalistycznej pomocy terapeutycznej</p> <p>- liczba rodzin, w których istnieje problem uzależnienia jednego z członków rodziny, które skorzystały ze specjalistycznej pomocy terapeutycznej</p> <p>- liczba publikacji, materiałów informacyjnych z zakresu problemów uzależnień</p> <p>- liczba funkcjonujących instytucji i stowarzyszeń w zakresie rozwiązywania problemu uzależnień</p>
4.3. Pomoc dzieciom i młodzieży w rozwijaniu zainteresowań	<p>- Wspieranie funduszu stypendialnego umożliwiającego pomoc rodzinom najuboższym w kształceniu dzieci i młodzieży</p>	<p>- liczba dzieci i młodzieży korzystających z funduszu stypendialnego</p>

Strategia rozwiązywania problemów społecznych dla Gminy Rościszewo na lata 2021 – 2026

Cel szczegółowy	Kierunki niezbędnych działań	Wskaźnik monitoringu
i wyrównywaniu szans poprzez działania edukacyjne i wspierające	<ul style="list-style-type: none"> - Nawiązywanie współpracy regionalnej i międzynarodowej, poznawanie innych kultur, tradycji (wymiana doświadczeń poprzez zajęcia, warsztaty) - Umożliwienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego (psycholog, pedagog, logopeda, fizjoterapeuta – korygowanie wady postawy) 	<ul style="list-style-type: none"> - liczna zajęć i warsztatów z zakresu współpracy regionalnej i międzynarodowej
	<ul style="list-style-type: none"> - Dopuszanie miejsc do zabawy, rekreacji i wypoczynku, zakup/naprawa sprzętu niezbędnego do uprawiania różnych dziedzin sportu, rozwoju zainteresowań i innych działań wspierających 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba doposażonych miejsc
4.4. Zapewnianie atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego	<ul style="list-style-type: none"> - Dofinansowywanie działalności szkół, uczniowskich klubów sportowych oraz stowarzyszeń w zakresie twórczej organizacji czasu wolnego, wychowywania przez sport 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba dofinansowanych podmiotów w zakresie twórczej organizacji czasu wolnego, wychowywania przez sport
	<ul style="list-style-type: none"> - Organizowanie i dofinansowywanie wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych i ubogich 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba zorganizowanych i dofinansowanych wyjazdów letnich i zimowych dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych i ubogich
	<ul style="list-style-type: none"> - Promocja podejmowanych działań – rozpowszechnianie informacji (internet, media, lokalna prasa, ulotki, itp.) 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba zrealizowanych działań promocyjnych

Strategia rozwiązywania problemów społecznych dla Gminy Rościszewo na lata 2021 – 2026

Cel szczegółowy	Kierunki niezbędnych działań	Wskaźnik monitoringu
Cel strategiczny 5. Poprawa warunków społecznego funkcjonowania osób starszych w społeczności lokalnej.		
5.1. Działania zapobiegające wykluczeniu osób starszych	<ul style="list-style-type: none"> - Organizowanie imprez integrujących osoby starsze - Tworzenie miejsc dziennego pobytu dla osób starszych - Praca socjalna z osobami starszymi - Współpraca z organizacjami i instytucjami działającymi na rzecz osób starszych - Wsparcie materialne osób starszych znajdujących się w trudnej sytuacji 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba imprez integrujących osoby starsze - liczba funkcjonujących miejsc dziennego pobytu dla osób starszych - liczba zrealizowanych działań z osobami starszymi - liczba podjętych współprac z organizacjami i instytucjami działającymi na rzecz osób starszych - kwota udzielonego wsparcia
5.2. Mechanizmy na rzecz poprawy warunków życia osób starszych	<ul style="list-style-type: none"> - Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania seniora - Spotkania propagujące właściwe/bezpieczne zachowania (m.in. bezpieczeństwo na drodze, przeciwdziałanie oszustwom) - Organizacja bezpłatnych badań, porad, konsultacji lekarskich – Mobilne Punkty Porad 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba zrealizowanych usług opiekuńczych - liczba zrealizowanych spotkań - liczba Mobilnych Punktów Porad - liczba zorganizowanych badań
Cel strategiczny 6. Zahamowanie zjawiska przemocy w rodzinie oraz łagodzenie jego skutków		

Strategia rozwiązywania problemów społecznych dla Gminy Rościszewo na lata 2021 – 2026

Cel szczegółowy	Kierunki niezbędnych działań	Wskaźnik monitoringu
6.1. Podejmowanie działań na rzecz ograniczenia przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> - Wspieranie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie - Tworzenie schronienia i grup wsparcia dla ofiar przemocy - Tworzenie i inicjowanie programów profilaktycznych oraz świetlic dla dzieci i młodzieży - Współpraca z lokalnymi mediami, dystrybucja ulotek, broszur, plakatów 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba działań wspierających - liczba dostępnych miejsc schronienia dla ofiar przemocy - liczba programów profilaktycznych
6.2. Zapewnienie wsparcia osobom i rodzinom dotkniętym przemocą domową	<ul style="list-style-type: none"> - Organizowanie form wsparcia dla ofiar i sprawców przemocy domowej - Rozwój działalności Punktu Poradnictwa Specjalistycznego w zakresie udzielania porad psychologicznych, prawnych, rodzinnych, socjalnych i innych wynikających z bieżących potrzeb 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba działań informacyjnych z zakresu pomocy ofiarom przemocy - liczba zorganizowanych form wsparcia - liczba funkcjonujących Punktów Poradnictwa Specjalistycznego
Cel strategiczny 7. Umocnianie rodzin z terenu gminy Rościszewo w ich prawidłowym funkcjonowaniu		
7.1. Stworzenie rodzinom możliwości wspólnego	<ul style="list-style-type: none"> - Propagowanie wśród rodzin idei wspólnego spędzania czasu wolnego m.in. na świeżym powietrzu; 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba działań promocyjnych

Strategia rozwiązywania problemów społecznych dla Gminy Rościszewo na lata 2021 – 2026

Cel szczegółowy	Kierunki niezbędnych działań	Wskaźnik monitoringu
<p>atrakcyjnego spędzania czasu wolnego, propagowanie idei rodzinnego spędzania czasu</p>	<p>spacery, wycieczki piesze i rowerowe (wykorzystanie walorów przyrodniczych gminy)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wspieranie rodzin wielodzietnych poprzez realizację ogólnopolskiego programu Karta Dużej Rodziny - Doposażenie istniejącej bazy lokalowej jako miejsc spotkań lokalnej społeczności (remizy) - Doposażanie miejsc do zabawy, rekreacji i wypoczynku, zakup/naprawa sprzętu niezbędnego do uprawiania różnych dziedzin sportu, rozwoju zainteresowań i innych działań wspierających - Promocja walorów przyrodniczych gminy (rajdy, wycieczki rowerowe) - Zapewnienie systemu opieki nad dziećmi do lat 3 (np. klubik dziecięcy) 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba wydanych Kart Dużej Rodziny - liczba doposażonych remiz - liczba doposażonych miejsc do zabawy, rekreacji i wypoczynku - liczba zorganizowanych rajdów, wycieczek rowerowych - liczba zorganizowanych form opieki nad dziećmi do lat 3
<p>7.2. Zapewnienie odpowiedniego systemu wsparcia dla rodzin w tym rodzin z dysfunkcjami</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Umożliwianie dostępu do poradnictwa specjalistycznego (psycholog, pedagog, itp.) oraz rozwój asystentury rodzinnej - Wsparcie rodzin w pełnieniu ich funkcji wychowawczej 	<ul style="list-style-type: none"> - dostępnych poradni specjalistycznych - liczba działań wspierających

Strategia rozwiązywania problemów społecznych dla Gminy Rościszewo na lata 2021 – 2026

Cel szczegółowy	Kierunki niezbędnych działań	Wskaźnik monitoringu
	<ul style="list-style-type: none"> - Wsparcie finansowe i materialne dla rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej - Promowanie w gminie pozytywnego modelu rodziny oraz edukowanie rodziców w zakresie odpowiedniego wypełniania swoich ról 	<ul style="list-style-type: none"> - kwota wsparcia finansowego
	<ul style="list-style-type: none"> - Praca socjalna z rodzinami potrzebującymi 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba działań promujących i edukacyjnych - liczba zorganizowanych działań

11. Aktualizacja i wprowadzanie zmian w Strategii

Ze względu na fakt, że Strategia określa obszar dynamicznie zmieniający się pod względem natężenia problemów społecznych może jedynie podlegać aktualizacji, mającej na celu odniesienie do okoliczności lub faktów, których istnienia nie można było przewidzieć na etapie projektowania dokumentu, lub które pojawiły się w trakcie wdrażania działań Strategii. Aktualizacja może nastąpić także w przypadku istotnych zmian w przepisach prawa regulujących zakres zadań samorządu gminy w zakresie rozwiązywania problemów społecznych oraz finansowania tych zadań z budżetu gminy.

Wnioskodawcą aktualizacji Strategii może być:

- Kierownik GOPS w Rościszewie jako podmiot koordynujący wdrażanie Strategii,
- Każdy z podmiotów partnerskich uczestniczących we wdrażaniu Strategii,
- Podmiot zewnętrzny sprawujący nadzór i kontrolę na działaniem gminy w obszarze rozwiązywania problemów społecznych,
- Inny podmiot w uzasadnionych sytuacjach.

Aktualizacja Strategii może odbywać się nie więcej niż jeden raz do roku, o ile zajdą okoliczności uzasadniające przeprowadzenie takiej aktualizacji.

Okres aktualizacji może być powiązany z okresem sprawozdawczym, np. po zakończeniu roku budżetowego. Nowelizacja dokumentu odbywa się wyłącznie w formie pisemnej w trybie przewidzianym dla jego uchwalenia tj. przez podjęcie uchwały Rady Gminy. Wszelkie zmiany wprowadzone innym trybem uznawane są za nieważne i nie obowiązujące.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY

Jacek Bartoszewski
Jacek Bartoszewski

Spis tabel

<i>Tabela 1. Liczba mieszkańców gminy Rościszewo w podziale na miejscowości w 2019 roku</i>	8
<i>Tabela 2. Saldo migracji na terenie gminy Rościszewo w latach 2015-2019</i>	9
<i>Tabela 3. Wskaźnik przyrostu naturalnego na terenie gminy Rościszewo w latach 2015-2019</i>	9
<i>Tabela 4. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem na terenie gminy Rościszewo</i>	10
<i>Tabela 5. Podmioty wg PKD 2007 i rodzajów działalności na terenie gminy Rościszewo (stan na 31.12.2019 r.)</i>	11
<i>Tabela 6. Charakterystyka zasobu mieszkaniowego na terenie gminy Rościszewo w latach 2015 – 2019</i>	12
<i>Tabela 7. Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne [%] w latach 2015-2019 na terenie gminy Rościszewo</i>	13
<i>Tabela 8. Charakterystyka szkół podstawowych na terenie gminy Rościszewo</i>	14
<i>Tabela 9. Charakterystyka przedszkoli na terenie gminy Rościszewo</i>	14
<i>Tabela 10. Współczynnik skolaryzacji brutto dla szkolnictwa podstawowego i gimnazjalnego w latach 2015 – 2019 na terenie gminy Rościszewo</i>	15
<i>Tabela 11. Liczba beneficjentów pomocy społecznej oferowanej przez GOPS w Rościszewie w latach 2015-2019</i>	20
<i>Tabela 12. Liczba przyznanych zasiłków stałych i okresowych na terenie gminy Rościszewo w latach 2015-2019</i>	22
<i>Tabela 13. Rodzaj przyznanych świadczeń na terenie gminy Rościszewo w latach 2015-2019</i>	22
<i>Tabela 14. Liczba osób bezrobotnych w latach 2015-2019 na terenie gminy Rościszewo w podziale na płeć</i>	26
<i>Tabela 15. Liczba osób bezrobotnych w latach 2015-2019 na terenie gminy Rościszewo w podziale na wiek</i>	26
<i>Tabela 16. Liczba osób bezrobotnych w latach 2015-2019 na terenie gminy Rościszewo wg czasu pozostawania bez pracy</i>	27
<i>Tabela 17. Liczba osób bezrobotnych w latach 2015-2019 na terenie gminy Rościszewo wg wykształcenia</i>	27
<i>Tabela 18. Liczba osób niepełnosprawnych na terenie Gminy Rościszewo z podziałem na rodzaj</i>	29
<i>Tabela 19. Liczba świadczeń przyznanych ze względu na bezdomność na terenie gminy Rościszewo w latach 2015-2019</i>	32
<i>Tabela 20. Przemoc w rodzinie w Gminie Rościszewo</i>	33
<i>Tabela 21. Liczba przestępstw na terenie gminy Rościszewo ze względu na rodzaj</i>	34
<i>Tabela 22. Analiza SWOT odnosząca się do kwestii społecznych na terenie gminy Rościszewo</i>	37
<i>Tabela 23. Cele szczegółowe oraz kierunki działań przewidziane do realizacji w ramach Strategii rozwiązywania problemów społecznych dla Gminy Rościszewo na lata 2021 – 2026</i>	40
<i>Tabela 24. Prognoza zmian problemów społecznych na terenie gminy w wyniku realizacji Strategii rozwiązywania problemów społecznych dla Gminy Rościszewo na lata 2021 – 2026</i>	47
<i>Tabela 25. Wskaźniki monitoringu dla wyznaczonych celów szczegółowych oraz kierunków działań w ramach Strategii rozwiązywania problemów społecznych dla Gminy Rościszewo na lata 2021 – 2026</i>	51

Spis wykresów

<i>Wykres 1. Liczba mieszkańców gminy Rościszewo w latach 2015-2019</i>	8
<i>Wykres 2. Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na terenie gminy Rościszewo w latach 2015 – 2019</i>	11
<i>Wykres 3. Liczba świadczeń przyznanych ze względu na ubóstwo na terenie gminy Rościszewo w latach 2015-2019</i>	25
<i>Wykres 4. Liczba bezrobotnych na terenie gminy Rościszewo w latach 2015-2019</i>	26
<i>Wykres 5. Liczba świadczeń przyznanych ze względu na niepełnosprawność na terenie gminy Rościszewo</i>	28
<i>Wykres 6. Liczba rodzin emerytów i rencistów objętych pomocą w latach 2015-2019 na terenie gminy Rościszewo</i>	36